

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inerati do 30 petih vrtov a Din 2.-, do 100 vrtov a Din 2.50, od 100 do 300 vrtov a Din 3.-, večji inerati petih vrtov a Din 4.-. Popust po dogovoru. Inerati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisni se ne vračajo.

UREJENOSTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Lista g. Jevtića ima absolutno večino

Po približnih rezultatih ima lista g. Jevtića okrog 1,600.000, opozicija pa okrog 960.000 glasov — Vladna lista bo dobila okrog 310, opozicija pa 55 mandatov

Beograd, 7. maja. r. Sedaj so znani že skoro popolni rezultati nedeljskih skupščinskih volitev. Manjkajo samo še podatki nekaterih oddaljenih srezov, ki bodo prispeli v teku današnjega dne. Po dosedajem približnem štetju je dobila lista g. Jevtića absolutno večino, okrog 1,640.000 glasov. Lista združene opozicije z nosilec dr. Mačkom je dobila po do sedaj znanih rezultatih okrog 960.000 glasov. Ker pripade po volilnem zakonu najmočnejši listi tri petine vseh mandatov, bo dobila vladna lista okrog 310 mandatov, združena opozicija pa okrog 55. Maksimović in Ljotić nista dosegla

niti količnika 50.000 glasov ter pri razdelitvi mandatov ti dve listi sploh ne pridejo v poštev. Glavni volilni odbor, ki se je sestel že včeraj, zaseda permanentno ter pregleduje volilne spise, ki jih prinašajo posebni kurirji iz posameznih srezov.

Po doslej objavljenih uradnih podatkih je bila volilna udeležba velika, posebno zato, ker je opozicija poslala na volišče vse svoje ljudi. V nekaterih srezih, zlasti v južnih krajih, presega udeležba 90 odstotkov. Največje število glasov je dobila opozicija v savski banovini, kjer ima absolutno večino.

Savska banovina

Volilni rezultati v savski banovini so po uradnih podatkih naslednji:

srez donjopoljski: (3), glasovalo 3129, Jevtić (Vladimir Tišma 1754, Stevo Stojanović 902), skupaj 2650, Maček (Ratko Miladinov) 472, Maksimović (Jovan Jović) 1, Ljotić (Mijo Rakeževac) 0;

srez krški: (4), glasovalo 4430, Jevtić (Luka Kostrenčič) 2377, Maček (dr. Niko Matulić) 1927, Maksimović (Andrija Zecević) 1, Ljotić (Božo Vinčič) 125;

srez donjo miholjski: glasovalo 6091, Jevtić (Dragotin Dominko 556, Ilija Karolina 968), skupaj 1524, Maček (dr. Ivan Majcan) 4518, Maksimović (Zivko Zivković) 0, Ljotić (Dragotin Modercin) 40;

srez čabarski: (4), glasovalo 2090, Jevtić (dr. Bogdan Koritnik) 521, Maček (dr. Ante Lividini) 1569, Maksimović (Peter Mijović) 0, Ljotić (Fran Puhalić) 0;

srez dugoselski: (5), glasovalo 5832, Jevtić (Ignjat Sever 153, Mio Kokot 209), skupaj 362, Maček (Sumun Bugarin) 3400, Maksimović (Andrija Stamojević) 0, Ljotić (Vuk Maglajić) 0;

srez gerešniški: (7), glasovalo 6886, Jevtić (Vasilje Dragič 822, Karlo Herceg 4, Milivojevec Stepanov 875), skupaj 1701, Maček (Tomo Vojaković) 5182, Maksimović (Emilijan Grbić) 2, Ljotić (Milan Mesarić) 1;

srez novogradiški: (8), glasovalo 12.945, Jevtić (Karlo Cvijić 218, Peter Bačić 352, Sima Djurić 2896), skupaj 3456, Maček (Nikola Špehar 8772, Miloš Dirić 690), skupaj 9362, Maksimović (dr. Kotur) 6, Ljotić (Gavrilo) 11;

srez slatinski: glasovalo 9330, Jevtić (Života Milojković 2647, Milan Jurišić 175, Prerad Preradović 1817), skupaj 4639, Maček (Rajko Kukanović) 4689, Maksimović (M. Cvetković) 4, Ljotić (Djordje Perić) 0;

srez senjski: (3), glasovalo 3613, Jevtić (Viktor Rivočević 0, dr. Josip Rogić) 2442, Maček (Božo Katalinić) 1171, Maksimović (Nikola Kisić) 0, Ljotić (Dragutin Sorta) 0;

srez vlašički: (9) glasovalo 10.461, Jevtić (Luka Kostrenčič 585, Milan Stipčić 3300), skupaj 3885, Maček (Stepan Martinić) 6113, Maksimović (Teodor Skrgić) 3, Ljotić (Dragutin Modercin) 460;

srez ključski: (4), glasovalo 9285, Jevtić (Popović 1090), skupaj 4140, Maček (dr. Sušić 4796, Sava Kosanović 47), skupaj 4843, Maksimović (Dušan Pirkić) 1, Ljotić (Mateljan) 1;

srez brinjski: (3), glasovalo 3547, Jevtić (Djuro Marjan 471, Ilija Jerbić 538), skupaj 1009, Maček (Ante Pavelić) 2538, Maksimović (Menalen Kohen) 0, Ljotić (Jovan Jarošević) 0;

srez ogulinski: (4), glasovalo 10.133, Jevtić (Bogdan Zagar 888, B. Vujanović 357, Vladimir Mrvoš 780, Djuro Mikasinić 2043), skupaj 4068, Maček (Sava Kosanović) 6055, Maksimović (Iričanin) 1, Ljotić (Ivan Belihar) 9;

srez karpaški: (6), glasovalo 8560, Jevtić (Makso Momenić 1262, Milan Bauer 10), skupaj 136, Maček (Dane Malić) 8424, Maksimović (Menalen Kohen) 0, Ljotić (Korenčić) 0;

srez peruški: (3), glasovalo 4958, Jevtić (dr. Mile Miškulin) 3742, Maček (Karlo Brkljačević) 1215, Maksimović (Miloš Karašević) 0, Ljotić (Nikola Katalinić) 1;

srez rabski: (3), glasovalo 3832, Jevtić (Vjekoslav Miletić) 1954, Maček (dr. Ivo Andrej) 1192, Maksimović (Milorad Petrović) 0, Ljotić (Ante Bačić) 46;

srez pakraški: (8), glasovalo 7398, Jevtić (dr. Milenko Marković) 3334, Maček (Valerijan Pribičević) 4045, Maksimović (Stane Kosar) 4, Ljotić (Radivoje) 9;

srez novski: (8), glasovalo 7033, Jevtić (Karlo Kovačević) 2044, Maček (Josip Selaić 4055, Jovan Skara 292), skupaj 4347, Maksimović (dr. Kotur) 192 in Ljotić (Bačić) 450;

srez klanjski: (6), glasovalo 6901, Jevtić (1. dr. Stanko Lončan 47, 2. dr. Stjepan Ivković 161), skupaj 208, dr. Maček (Fran Harapin) 6693, Maksimović (dr. Milorad Kozjak) 0, dr. Ljotić (S. Tumpa) 6;

srez vrbovski: (3), glasovalo 3888, Jevtić (1. Josip Majevac 74, 2. dr. Sime Puljišić 1709), skupaj 1783, Maček (Rudolf Sušić) 2104, Maksimović (Nikola Obronski) 1, Ljotić (Lazar Marković) 0;

srez duravanski: (8), glasovalo 7153, Jevtić (Milan Dobrović) 3440, Maček (Juraj Zrinščak) 3706, Maksimović (J. Kosir) 2, Ljotić (Rade Kovačević) 5;

srez vukovarski: (9), glasovalo 10.807, Jevtić (1. Zarko Tomašević 6219, 2. Jovan Rogoluc 764, 3. Marin Glavina 322), skupaj 3594, Maček (F. Matijević) 3406, Maksimović (Stevan Vojvodić) 5, Ljotić (Peter Šoškatanić) 17;

srez grubišpoljski: (7), glasovalo 5858, Jevtić (Nikola Sokolović) 2998, Maček (Veselslav Vilder) 2356, Maksimović (Vladimir Dušanović) 3, Ljotić (Ante Modercin) 1;

srez udbinski: (3), glasovalo 3350, Jevtić (dr. Branko Kalender) 2832, Maček (dr. Danilo Vladković) 518, Maksimović (V. Živković) 0, Ljotić (Vekoslav Fiskrić) 0;

srez kastavski: (4), glasovalo 2621, Jevtić (1. Ante Sirova 1173, 2. Josip Jagodinac 430), skupaj 1603, Maček (Ante Vrtljan) 637, Maksimović (Dušan Naumović) 1, Ljotić (Ivan Vardić) 180;

srez petrinjski: (5), glasovalo 9562, Jevtić (1. Josip Matulić 78, 2. Milutin Galjan 908, 3. Peter Vladković 1770), skupaj 2756, Maček (Tomo Babolić) 6701, Maksimović (Djordje Peško) 5, Ljotić (Slavko Bajda) 0;

srez suški: (4), glasovalo 7596, Jevtić (Milan Banić) 3845, Maček (Ante Vrhiljan) 3374, Maksimović (Oton Gavrilović) 1, Ljotić (dr. Boža Francić) 376;

srez čakovski: glasovalo 9987, Jevtić (Ante Vitez) 1341, Maček (dr. H. Krizman) 8641, Maksimović (Ljubomir Petrović) 5, Ljotić (Fr. Zimbrak) 0;

srez sisaki: (5), glasovalo 10.934, Jevtić (minister dr. Ljudevit Auer) 1744, Maček (Ivan Marinić) 8189, Maksimović (Hugon Kozovac) 1, Ljotić (Ivan Zalušić) 0;

srez županski: glasovalo 9047, Jevtić (1. Dragutin Perušić 1073, 2. Stjepan Jarić 6), skupaj 1079, Maček (Ante Babić) 7966, Maksimović (1. Tihomir Gavrilović 1, 2. Fran Kobeselić 0), Ljotić (Marko Žužić) 1;

srez kufinski: (7), glasovalo 5628, Jevtić (1. Vladimir Heruš 636, 2. Ivan Tudić 169), skupaj 795, Maček (Mile Stjepanec) 4822, Maksimović (Fran Ivković) 0, Ljotić (Vaso Gavril) 11;

srez požeški: (8), glasovalo 13.356, Jevtić (dr. Dragan Kraljević) 3524, Maček (dr. Mile Tarnaj 9431, Miloš Dimić 390), skupaj 9825, Maksimović (Mihajlo Adamov) 2, Ljotić (Čutinković) 1;

srez gračaki: (3), glasovalo 5572, Jevtić (Dušan Ivančević) 3648, Maček (dr. Danilo Vladković) 1646, Maksimović (Bogdanović) 276, Ljotić (Rakeževac) 2;

mesto Zagreb: Vplivnih volilcev 66.896, glasovalo 39.297, Jevtić 9619, Maček 29.530, Maksimović 25, Ljotić 113;

srez varaždinski: (6), glasovalo 13.164, Jevtić (Rude Pijeski 21, Stojan Novaković 1962), skupaj 1983, Maček (dr. Ante Kozar) 11.181, Maksimović (Milutin Popović) 0, Ljotić (Adam Hudovac) 0;

srez pregradski: (6), glasovalo 7648, Jevtić (Dragutin Hribar 50, Marko Preženšek 769, Mirko Djurdjin 24), skupaj 863, Maček (Mato Dimović) 6905, Maksimović (Lazar Drinković) 0, Ljotić (Ivo Korenić) 0;

srez donjostubiški: glasovalo 10.266, Jevtić (Vinko Belanić 132, dr. Kazimir Antić 82, Pavao Kubelj 36), skupaj 250, Maček (Djuro Kenfelja) 10.016, Maksimović (Petar Milenković) 0, Ljotić (Ilija Babić) 0;

srez glinski: 10.200, Jevtić (Bogdan Erle-govac 3155, Djordje Gavrilović 514), skupaj 3669, Maček (Srdjan Budisavljević) 6528, Maksimović (Tomić) 3, Ljotić (Nenadović) 0;

srez novljanski: 1841, Jevtić (Piškulić 0, Mikulić 740), skupaj 740, Maček (Grga Hecimović) 1100, Maksimović (Premovac) 0, Ljotić (Buneta) 1;

srez ivanec: 9934, Jevtić (Pavao Matića) 325, Maček (Djura Antolić) 9608, Maksimović (Grinjaković) 1, Ljotić (Hudobac) 0;

srez zagreb okolica: (5) 15.704, Jevtić (dr. Milan Stajner 438, Franjo Čimjak 151), skupaj 589, Maček (Franjo Miljanić) 15.146, Maksimović (Tomović) 0, Ljotić (Kuhar) 0;

srez crikvenički: (4) 2395, Jevtić (Ivo Polić 334, dr. Kazimir Jelušić 307), skupaj 641, Maček (Franjo Borić) 1694, Maksimović (Stojković) 1, Ljotić (Nanestija) 9;

srez osijek: (9) 13.744 Jevtić (dr. Milovan Pintirović) 7322, Maček (dr. Milan Čučinović) 6367, Maksimović (Lirić) 46, Ljotić (Sušić) 0;

srez ludbreg: (6) 7066, Jevtić (Viktor Vizir, 1024, Ivan Cimperšak 68), skupaj 1092, Maček (dr. Sekula Drljević 1527, Niko Križanić (4447), skupaj 5974;

srez vojnički: (4) 7888, Jevtić (dr. Jovo Grubić 1990, Milovan Grba 2934, Mijo Urenić 131), skupaj 5045, Maček (Srdjan Budisavljević) 2787, Maksimović (Mijušević) 64, Ljotić (Nenadović) 0;

srez djakovski: (9) 11.235, Jevtić (Ivo Šolc 361, Lazar Kamučić 1660), skupaj 2021, Maček (Mijo Birić) 9209, Maksimović (Srbic) 0, Ljotić (Polj) 5;

srez sv. Ivan Zelina: (5) 9732, Jevtić (Josip Podgorak Hunzi 529, dr. Sime Pršac 490), skupaj 1019, Maček (Niko Hundić) 8710, Maksimović (Miličić) 0, Ljotić (Babić) 3;

srez kopriivniški: 13.728, Jevtić (dr. Veljko Ilić 3578, dr. Vlada Malanec 16), skupaj 3594, Maček (Mihajlo Pavlič-Nikšić) 10.133, Maksimović (Milenković) 0, Ljotić (Kuhalo) 1;

srez delniški: (4) 4703, Jevtić (1. dr. Veljko Mikulić 512, 2. Juraj Vukonić 246), skupaj 758, Maček (dr. Ivan Zibašić) 3941, Maksimović (N. Obrosi) 1, Ljotić (Vladimir Zraljeta) 3;

srez valpovski: (9) 5150, Jevtić (dr. Ivan Francić 1239, Josip Pantelić 366), skupaj 1605, Maček (dr. Stjepan Sefer) 2546, Maksimović (Mihajlo Adamov) 1, Ljotić (Ben-Podgoratan) 8;

srez gospiški: (3) 7889, Jevtić (Josip Cvetić) 5776, Maček (Ivan Marković) 2026, Milan Damjanović 812, skupaj 2108, Maksimović (Milo Harašobović) 4, Ljotić (Nikola Kalenović) 1;

srez čazmanski: 9716, Jevtić (Mirija Radić 334, Fabjan Turk 636), skupaj 990, Maček (Andrija Kibanjek) 8723, Maksimović (Pavle Milenković) 0, Ljotić (Bobec) 3;

srez preloški: (6) 9515, Jevtić (dr. Baričević) 4591, Maček (Ivo Iković) 4821, Maksimović (Milutin Popović) 1, Ljotić (Dobrović) 2;

srez novomarski: 8316, Jevtić (Predija Jovan 96, dr. Bogdan Ivković 187, Andrej 15, skupaj 298, Maček (Tomo Jančičević) 8116, Maksimović (Milutinović) 0, Ljotić (Soko) 2;

srez korenčki: (3) 3855, Jevtić (dr. Mirko Došen) 3317, Maček (Milan Pribičević) 536, Maksimović (Kušković) 1, Ljotić (Volf) 2;

srez pisarovski: (3) 4002, Jevtić (Jakob Antolić 36, Milan Andrić 135), skupaj 171, Maček (Karlo Mark) 3831, Maksimović (Vojvodić) 0, Ljotić (Martinčević) 0;

srez virginost: (5) 8251, Jevtić (Petar Galogaža) 3089, Maček (dr. Rade Pribičević) 4257, Maksimović (Crevar) 5, Ljotić (Baron) 0;

Kmalu pride vesela opereta

ŠOLA LJUBEZNI
z MAURICE CHEVALIEROM

srez samoborski (5) 6545, Jevtić (dr. Djuro Leušić 101, Milan Svarić 157), skupaj 238, Maček (Ljudevit Tomašić) 5386, Maksimović (Stojović) 0, Ljotić (Zalušić) 1;

srez Virovitica 10.450, Jevtić (leks. Marković 1942, Ilija Gaković 592, Pučik 835), skupaj 3349, Maček (Milutin Mesaroš) 7044, Maksimović (Grujić) 0, Ljotić (Radulović) 37;

Beograd,

Volilnih upravičencev 80.277, oddanih glasov 43.587, t. j. 53%. Od tega so dobili: Jevtićeva lista 31.973, Maček-Davidovičeva lista 9731, Maksimovičeva lista 1508 in Ljotičeva lista 375 glasov.

Zagreb

Volilnih upravičencev 66.896, oddanih glasov 39.287, t. j. 60%. Od tega so dobili: Jevtićeva lista 12.489, Maček-Davidovičeva lista 198, Maksimovičeva lista 25 in Ljotičeva lista 113 glasov.

Ljubljana

Volilnih upravičencev 18.991, oddanih glasov 12.864, t. j. 67,7%. Od tega so dobili: Jevtićeva lista 12.489, Maček-Davidovičeva lista 198, Maksimovičeva lista 17, Ljotičeva lista 169 glasov.

Izid v dravski banovini

Po uradno objavljenih podatkih je bilo v dravski banovini skupno 306.521 volilnih upravičencev. Volitev se je udeležilo vsega 148.521 volilcev, to je 47 odstotkov. Volilna udeležba je znašala pri volitvah novembra 1931 v dravski banovini 52 odstotkov. Od oddanih glasov so dobili:

lista g. Jevtića	123.652 glasov
lista dr. Mačka	19.908 glasov
lista Maksimovića	44 glasov
lista Ljotića	2539 glasov

Letalski pakt

Anglija forsira sklenitev letalskega pakta in bi rada pritegnila tudi Nemčijo

London, 5. maja. AA. Strokovnjaki angleške vlade proučujejo podrobnosti pakta o letalski pomoči. Kakor znano, se sklenitev tega pakta nahaja med sklepi londonske konference od 3. februarja. Načrte te konvencije so že izmenjali med Parizom, Rimom, Londonom in Brusljem. Po mnenju angleških krogov je treba točno vsebino tega pakta določiti še pred sklenitvijo dvostranskih pogodb. Tudi kaže izpopolniti zapadno-evropski letalski pakt s konvencijo o omejitvi letalskega oboroževanja. General Göring je včeraj izjavil, da je temu načrtu naklonjen. Iz Berlina pa še ni uradnega potrdila tega stališča. Na vsak način pa Velika Britanija ne bo stopila v pogajanja z Nemčijo o tem paktu, dokler podunavsko vprašanje ne bo urejeno.

London, 5. maja. AA. Današnji »Daily Telegraph« piše, da britanska vlada še ni pristala na francoski predlog, da naj bi se vprašanje letalskega pakta udeležilo na podlagi sistema dvostranskih letalskih paktov

med Francijo in Veliko Britanijo, Francijo in Italijo itd. Angleška vlada po sodbi tega lista priporoča, da naj bi se razpravljalo o tej možnosti vse do tistega, dokler je kolikar upanja, da bi se sklenil splošen letalski pakt ob udeležbi Nemčije.

Italijansko-francoska letalska konvencija

Pariz, 4. maja. d. Včeraj je bila dogovorjena italijansko-francoska letalska konvencija, ki so jo v tehničnem pogledu pripravili več tednov. Pogajanja med generalom Vallejem in francoskim letalskim ministrom generalom Denainom so se vršila s posredovanjem italijanskega letalskega atašeeja v Parizu generala Pizzia. General Pizzio je včeraj odpotoval v Rim, da določi sporazumno s svojo vlado program za obisk generala Denaina, ki bi prisel prihodnji teden v Rim. Kakor se čuje, so tudi pogajanja med Anglijo, Francijo in Italijo o letalski konvenciji znatno napredovala.

Velika poneverba

Kriko, 7. maja.

Pred dnevi je brez sledu izginil iz Krškega dolgoletni blagajnik Mestne hranilnice, ki je užival splošno zaupanje in ugled, saj je bil znan kot zelo premožen mož. Takoj so se začeli širiti vesti, da je blagajna mestne hranilnice ni v redu in da je blagajnik poneveril večji znesek. Pri kontroli blagajne so res ugotovili velik primanjkljaj, koliko pa znaša, še ni točno znano, a govori se, da najmanj pol milijona dinarjev. Nekateri zatrjujejo, da bo morda primanjkljaj še večji, češ, da je blagajnikovo premoženje najmanj toliko vredno in da mu ni bilo treba seči po tujem denarju. Mogoče je, da se je mož zadolžil preko vrednosti svojega premoženja.

Vse kaže, da je blagajnik odšel v inozemstvo, kamor je pred dnevi tudi že odšla njegova sorodnica. Preiskava je v polnem teku in upajo, da bo primanjkljaj kmalu ugotovljen, blagajnik pa v rokah pravice.

Eksplozija v japonskem rudniku

Tokio, 6. maja. w. V premogovniku na otoku Hokkaido je nastala huda eksplozija, ki je pokopala 84 rudarjev pod razvalinami. Mnogo rudarjev je dobilo hude poškodbe.

Prva vožnja »Normandie«

Saint Nazaire, 6. maja. AA. Prekomornik »Normandie« z 69.000 tonami je odplul iz Saint Nazaira, kjer so ga bili zgradili. Na parniku je bil minister pomorske trgovine Bertrand. Parnik je odplul v Havre, odkoder pojde 29. maja na svojo prvo vožnjo čez Ocean v New York. Odhod parnika je pozdravila ogromna množica.

Vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za sredo: Splošno poslabšanje, oblačno, ponekod dež.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize (z všteto premijo 28,5 odstot.). Amsterdam 2967,87 — 2982,47, Berlin 1766,06 — 1769,95, Bruselj 742,49 — 747,56, Curih 1421,01 — 1428,06, London 212,65 — 214,71, New York 4358,98 — 4395,30, Pariz 289,60 — 291,03, Praga 183,27 — 184,38, Trst 361,35 — 364,43. Avstrijski šilling v prvstnem kliringu 8,80 — 8,90.

INOZEMSKA BORZE.
Curih, 7. maja. Beograd 7,02, Pariz 20,36, London 15.—, New York 309,26, Bruselj 52,30, Milan 25,476, Madrid 42,225, Amsterdam 208,35, Berlin 124,30, Dunaj 58.—, Praga 12,905, Varšava 58,265, Bukarešta 2,95.

Ljubljanski vrtovi in parki

Za oleplavo mesta je potrošila mestna vrtnarija v zadnjih 7 letih blizu 4.800.000 Din

Ljubljana, 7. maja. Ljubljana po vojni ni le zrasla po obsegu, niso se gradile samo nove hiše, cel blok hiš in celo novi deli mesta, temveč se je tudi sicer oleplala, zlasti glede vrtov in parkov.

Ko je pred leti zarisal g. prof. Plečnik v nazir mesta Ljubljane nove ulice in trge, je predvsem mislil na to, da bi dobila Ljubljana čim dostojnejšo obliko, ki naj bi ji bil okvir vsa Slovenija. Zamislil si je mesto kot en sam ogromen vrt, češ, da potrebuje Ljubljana 500 vrtnarjev, ki naj bi jo okrasili. Začrtal je meje bodočega narodnega parka, prestavil v narsto botanični inštitut v Tivoli, premaknil promenado v zelenje in drevje in dal severnemu delu mesta lice prostranega vrta polnega zraka in sonca. Spojil je dalje z mestom Golovec in si tako zamislil najlepši angleški park z Barjem in Mestnim logom, ki naj bi ga ne premore nobeno mesto. S tem je mesto razširil in spojil z zelenjem, ki se razprostira tja gori do Kamniških planin. Nad vse mesto je postavil kot krono na preurejena poboja Grajske planote bodoči mestni muzej. Moje sam ni verjel, da se bodo te velike ideje začele uresničevati, a Ljubljana po časi le sledi njegovim načrtom.

Ce pogledamo nazaj v zgodovino vrtnarstva, vidimo, da je bilo zmerom tesno zvezano z razvojem in razmahom mesta. Samo tista mesta, ki so bila bogata in polna življenja, so se mogla hitro dvigati, z njimi pa tudi vrtnarstvo. Ni še dolgo, ko je vrtnaril kot mestni vrtnar v Ljubljani takozvani »Caladium-Gärtner«. Ni dolgo, ko se je začelo okvirje starega rastlinjaka, ki je stal pod bivolsko graščino. Vidni so tudi še zadnji ostanke nekdanje mestne drevesnice ob Zelenci poti. To so bili počutki in nato je zgradila mestna občina pred leti ob ribniku v Tivoliju rastlinjak ter poklicala s Češkega pokojnega ravnatelja Heinica. V teh letih je bil urejen park na Kravljah Petra trgu, Trubarjev park, Hrvatski trg, Ambrožev trg in pa razni dvorovi. Življenje je teklo enakomerno in se tedaj ni čutila večja potreba po zelenju. Ljubljana je bila zadovoljna z malim, s senco Zvezde in glavnega tivolskega drevoreda. V

Ljubljani tedaj niso razumeli velike ideje, ki jo je zasnoval francoski arhitekt z ustvaritvijo tivolskega parka.

Svoboda šele je dala Ljubljani moč, ki so globoko razumeli načrte bodoče velike Ljubljane. V novi dobi razmaha mestne vrtnarije je bilo prvo delo zasiditev trga pri cerkvi Sv. Jakoba, z njim združene Ciozove ceste in Vegove ulice, v kateri je vrtnarija zasidila ob cesti razno zelenje. V zvezi z raznimi regulacijskimi deli in s pomočjo hude zime, ki je uničila takrat večino kostanjevih dreves, je bilo omogočeno začeti urejati prvo etapo bodočega velike Ljubljane v cvetju in zelenju. Z malimi sredstvi se je uredil glavni drevored in s tem prestavila promenada v park ter ob enem zvezalo osrčje mesta s parkom in gozdom. Da bi se mogli uresničiti dani načrti, se je morala v prvi vrsti popolnoma reorganizirati mestna vrtnarija. V letih 1931 in 1932 so povečali rastlinjak, topile grede, vrtovi in drevnice in se je zgradil nov rastlinjak. Nato se je vrtnarija oprijela novih načrtov. Urejen je bil park pred Glasbeno Matiko, dalje v Trnovem pri cerkvi kot temelj bodočih nasadov ob obrežju Gradaščice. Renovirali so prišli Hrvatski trg, trikotnik pri Leonišču, urejena pa so bila tudi otroška igrišča v Tivoliju, na Galjevi, na Orlovem vrhu. Zasajen je bil drevored na Masarykovi cesti, ob cesti v Rožno dolino in drugod.

Leta 1932 so se začela najglavnejša dela mestne vrtnarije, ureditev Grajske planote. Drevored, ki pelje od Gradu na šance, je bil širok le tri metre. Morali so navoziti na pobočju 2 metra zemlje, isto obložiti z mično kamnito ograjo ter drevesa presaditi na 7 metrov širine. Pred Gradom so uredili na južni strani teraso. Ker sta Grajska planota in Tivoli najvažnejši točki, je začela mestna vrtnarija preurejati tivolske parke, mestni ribnik in mestno vrtnarijo. Začela so se osnovna dela ureditve ribnika, s tem da se je odstranilo blato in začelo z regulacijskimi deli. Tudi letos nadaljujejo z deli na Gradu.

Za vsa dela je mestna vrtnarija potrošila v sedmih letih — od leta 1928 dalje — blizu 4.800.000 Din.

ga novomeškega Sokola, doma v Trebnjem je pa ustanovil bralno in gasilno društvo, hranilnico, Ciril Metodovo podružnico in l. 1909 se Sokola, ki mu je postal prvi starosta, kateremu načeluje s par leti odmor, se danes. Pomagal je tudi pri ustanovitvi novomeške župe in je vsa leta njen član, letos pa ga je žup. skupščina izbrala tudi za l. žup. podstarostu. Ljubljanski in trebnjski Sokol sta mu izročila ob njegovi sokolski 50-letnici lični diplomi, domači Sokol pa ga je izvolil še za častnega starosta. Za svoje neumorno narodno in sokolsko delo pa je brat Tomič prejel odlikovanje tudi z najvišjega mesta.

Brat Tomič Viljem, sprejmi ob tem visokem sokolskem jubileju naše sokolske čestitke s željo: Še na mnoga leta sokoluj in nas vodi po sokolski poti! Zdravilo — ar.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer
ANA MAY WONG
v kolosalnem vefilmu
HAI TANG
Vstopnina Din 4.50, 6.50 in 10.—

Red v hiši.
— Moja žena zelo ljubi red. Pri nji ima vsaka stvar svoje mesto.
— Moja žena tudi ljubi red, samo da tega mesta nikoli ne najde.

Umor v Lučah bo kmalu pojasnjen

Morilec bo najbrže še danes prijet — Kristofove smrti sta baje kriva dva divja lovca

Preiskava glede umora gozdarja v škofjskih gozdovih nad Lučami g. Emila Kristofa, ki je bil nečak ljubljanskega knezoškofa g. dr. Gregorja Rožmana, je v polnem teku. Čim so orožniki doznali za zločin, so nemudoma odšli na Planinško, kjer so zaslišali v prvi vrsti oba Planinškova, ki sta prva javila v dolini pretresljivo vest. Uslužbenca s Planinškove kmetije sta obširno izpovedala, kako sta po streljih, ki sta jih čula, odšla v gozd in opazila na parobku za drevesi maskirana neznanca s puško v roki, nekaj korakov stran pa na tleh ležečega lovca. Ker ju je pričel neznanec odganjati, sta takoj slutila zločin in odhitela v dolino in Luče, kjer sta povedala, kaj sta videla.

Orožniki so že popoldne javili zločin sodišču v Gornjem gradu in odredili, da je truplo mladega gozdarja ostalo do prihoda komisije na mestu. Iz Gornjega grada do Luč je 18 km, od tam na kraj zločina pa še dobrih tri ure hoda. Zaradi daljave je mogel prispeti na kraj zločina sodnik g. Prohinar z zapisničarjem še le včeraj. Truplo so pozneje prenesli na gozdno pot in ga nekako ob 20. pripeljali v Luče.

Davi je zdravnik dr. Rak v martvašnici v Lučah opravil obdukcijo, ki je pokazala, da je Kristofa pogodil en smrtonosen strel.

O zločinu so iz Luč že v nedeljo poročali tudi na knezoškofski ordinarijat v Ljubljani. Škof dr. Rožman je, čim mu je bila prežalostna novica javljena, takoj odpotoval z avtomobilom v Luče, kjer so mu povedali nekatere podrobnosti o smrti njegovega mladega vestrnega nečaka.

Vest o zavratnem umoru je hudo pre-

Velik požar v Vodichah

Vodice, 7. maja. V kamniški okolici je zadnje čase izbruhnilo več požarov, ki jih je večinoma zanetila zlobna požigalčeva roka. Davi se je pa pojavil skrivnostno požigalec v prijaznih Vodichah, kjer je ob pol 4. zapel rdeči petelin na gospodarskem poslopju znanega posestnika in opekarnarja Feliksa Tavčarja.

Prvi je opazil ogenj pek Silvester Jagodic, ki je naglo stekel v cerkev in obvestil cerkvenika. Plati zvonja je zdrnila vodilna gasilca, ki so se naglo zbrali in pohiteli na pogorišče, kmalu za njimi so pa prišli na pomoč tudi gasilci iz Smednika in Zapog z motoriziranimi. Kljub vsemu naporu pa gasilci gospodarskega poslopja niso mogli rešiti, zlasti zato ne, ker je bilo s slamo krito. Zgorela sta dva poda, šupa, kokošnjak, uničenih je bilo tudi več poljskih strojev na električni pogon. Škoda znaša okrog 100.000 Din, k sreči je pa prizadeti posestnik deloma zavarovan.

Utrujenji gasilci so se vračali okrog 6. zjutraj na svoje domove. Ogenj je bil nedvomno podtaknjen, saj je zlobni požigalec že pred mesecem dni poskušal zažgati Tavčarjevo gospodarsko poslopje. Takrat je okrog 10. zvečer gorela šupa, pa je sosed ožen pravčasno opazil in ga sama udušila. Orožniki so naslednjega dne našli okrog poslopja stopinje neznanca, ki je nosil močne okovance. Tudi danes poizvedujejo orožniki na vse strani za požigalcem, ki je postal že strah in trepet kamniških okoličanov.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Torek, 7. maja katoličani: Stanislav.

DANASJNE PRIJEDITVE.

Kino Matica: Vihar.

Kino Ideal: Hai Tang.

Kino Dvor: V zadnjem trenutku.

Kino šiška: Peer Gynt.

Jugoslovensko-češkoslovaška liga, občni zbor ob 20. v društvenih prostorih v kazini.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Trnkoczy ded., Mestni trg 4, Ustar, Šenlburgova ulica 7.

Meščani in prohibicija

Ljubljana, 7. maja.

Kajne, kakor ogenj in voda? Da, meščani in prohibicija, večjih nasprotij si sploh ne moremo misliti in hujšega trpljenja tudi ne od tega, ki so ga prestali Ljubljanci te dni kot neoficielni abstinenti. Prohibicija je pred vsem svetom priznana in v Ameriki dokazano zlo, prava šiba božja kakor vojna.

Toda zdaj smo jo prestali. Kdo bi si mislil, da so trije dnevi lahko tako dolgi in da so bili baš v tem času ljudje tako nepopisno žejni, da so začeli končno v obupu piti vodo? Že od njega dni je v veljavni običaj, da meščani »statvajo« vino ob nedeljah v vsej mestni bližini in daljni okolici, da se krepe za ves teden naprej in navdušujejo za vse lepo in dobro. Lahko si mislite, kako so bili prizadeti minile tri dni in da ne more nihče opisati njihovega trpljenja. Povsem so izgubili orientacijo, kajti kaj naj stori meščan v soboto in nedeljo, ko nenadno spozna, da je vse življenje nesmiselno, da je brez smisla turistik, tujski promet in še celo klase z najboljšim kislim zeljem vred? Izmed petih elementov moramo upoštevati še šestega tekočega, čeprav je med njimi tudi tekoči, saj si brez njega ne moremo več misliti življenja, kar smo pač dobro spoznali zadnje dni.

Meščani so bili tega mnenja že pred »prohibicijo«, zato so se tudi pošteno pripravili na suhe dneve, vendar žejna je nepreračunljiva ter so se zmotili najboljši praktiki in najbolj izkušeni računarji, ki imajo sicer visjo matematiko te vrste najmanj vsako nedeljo v petah. Vse posode najrazličnejših oblik in iz raznega materiala so prišle na svetlo pred suhim dnevi. Služkinje in tudi dame same so hodile obložene po ves dan »čez ulice«, kakor da se meščani pripravljajo na plinsko vojno. Po ulicah je dišalo po božji kapljici kakor v vinskih kleth in seveda so se tudi vsa stanovanja nazvala žlahtne arome, kar je bilo tudi potrebno, da je bila ustvarjena iluzija in da so se zbudili pravi občutki, ki se se ticer polaste v lokalih sami od sebe. Človek bi torej pričakoval, da meščani niso pogrešali ničesar, da so bili prav tako srečni, kakor vedno in da so lahko dočakali normalne dneve. Toda tekoči element izhlapeva in meščani so spoznali te dni izredno zanimiv fizikalni pojav, da vno vseh barv izhlapeva izredno naglo iz posod vseh oblik. Vseeno je izhlapevala božanska kapljica nenavadno hitro, čeprav je bila v škafo, golidi ali skledi. Meščanov se je polastil strah, da bi se vse tekoče do brote ne izkadle same, pa so jih z nepopisno vneto začeli »osuševati«, da mnogi niso imeli več nobenega opravka že v nedeljo. Kar lahko storiš danes, ne odlagaj na jutri!

Zato je bil včerajšnji ponedeljek najbolj žalosten v vsej naši protihibicijski dobi. Kdove, če bomo danes sploh še znali požirati in če se niso celo pomnožili abstinenti, kajti zelo zanimiv je bil tudi fizikalni pojav, kako naglo je izhlapevalo iz žepov, za čimer zdaj ni duha ne sluha.

Iz Litije

— 50-letnica zasavskega planinarja. Marljivi funkcionar pri litijski padružnici SPD in planinski zadrugi Zasavski koči g. višji železniški kontrolor Ivan Turk se je rečal čil in zdrav z Abrahamom. Kakor pred desetletji, ko je prišel v naše kraje, tako ljubi še zdaj z mladeniškim entuziazmom naše zasavske vrhunce. Nedavno se je zaradi službene premostitve preselil v Ljubljano, ker je bil premeščen k železniški direkciji v Ljubljano, poprej pa je služboval pri nas dolgo vrsto let kot naš postajenačelnik. Seveda se prav rad obiskuje naše kraje, kjer je preživel večino svojih let, pri nas pa je bil tudi med najbolj spoštovanimi možmi. G. Turk je tudi vzgleden prijatelj in narocnik našega lista. Želimo mu še mnogo let srečnega življenja.

— Sestanek dolenskih in zasavskih Sokolov. Na inicijativu nekaterih sokolskih društev z dolenskega predela našega sreza se bo vršil v nedeljo 12. t. m. velik koncentracijski izlet pri Krjavljavi koči na Obolnem. Organizatorji so povabili tudi zasavske Sokole, prijatelje našega dolenskega grčevja. Izletnike, ki nameravajo v nedeljo na Obolno, opozarjamo, da je najbližja pot na Obolno mimo Grmač, koder vodi dobra kolovoznica h Krjavljavi koči. Od Smartna čez Jastrobek in na Obolno je le 2 uri hoda. Na povratku imajo izletniki lepo priložnost, da prisostvujejo na Javorju veseloigranju »Pri belem konjičku«, ki jo uprizaro javorski gasilci kar na prostem v bližnjem gozdičku. Zanimivo veseloigro bo režiral javorski šol. upravitelj g. Adolf Senegačnik.

Po povratku s potovanja.

— Si našla doma vse tako, kakor je bilo pred tvojim odhodom?

— Da, popolnoma... na hodniku je celo še gorela električna luč.

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

PRIDE SLAJNA OPERETA

ŠOLA LJUBEZNI

SMEH, ZABAVA, PETJE IN LJUBEZEN

MAURICE CHEVALIER, ANA DVOŘAK

REZERVIRAJTE VSTOPNICE!

REZERVIRAJTE VSTOPNICE!

Meščani nomadske krvi

Največ odpovedi stanovanj in deložacij je zdaj v Ljubljani zaradi nerednega plačevanja najemnin

Ljubljana, 7. maja.

Meščani se ne preseljujejo samo s pticami selivkami jeseni in spomladi, temveč neprestano, kakor da so nomadske krvi. Nekateri sicer stanujejo v enem in istem stanovanju čela desetletja in jim še ni prišlo na misel, da bi se preselili, vendar s tem še ni rečeno, da se jih ne bo prej ali slej lotil nemir. Nad vsemi visi prokletstvo ali blagoslov meščanske bolezni, ki jo imenujete kakor hočete; zlasti dandanes ji ne more nikdo uiti. Kakor te nenadno popade revmatizem, se te lahko loti nerazumljiv nemir kjerkoli. Zadenes n. pr. ob žimnico, ki jo vlečete na cesto in te obide spoznanje. V trenutku se zaveš, kaj si pogrešal in kar ti je kvarilo prebavo in živce. Da, preselili se je treba! To je spoznanje dandanes, ki ga lahko primerjamo s Kolumbovim jajcem. Te dni je izbruhnila zopet epidemija nomadske bolezni. Skoraj po vseh ulicah se pomikajo vozovi s pohištvom, kakor da beže meščani pred potresom ali kugo.

Kdo bi ne delil občutkov z našimi dobrimi meščani Veseliti in žalostiti se moramo z njimi zaradi njihovih stanovanjskih skrbi. Reporter sicer mnogo tvega, če pristopi k najemniku, ki ponosno spremlja transport po mestu, da bi zvedel, zakaj so ga poglani na cesto. — V časopise jih bom dall sikne ta ali oni skozi zobe kakor gad. Toda reporterju ne zaupa kar tako svojih križev in še vesenje kaže. Če hoče te dni spoznati na cesti najemnike, ki se selijo, glej samo za onimi, ki živijojo slagerje. Sploh je zdaj tako veselo po vsem mestu, ker je pač veselil in prelepi maj. Najemniki nočejo pokazati, da so si vzeli k srcu strašno odpoved. Oni dan se je celo zgodilo, da je zapela neka družina unisono »Oj, zdaj gremo«, ko se je začel pomikati voz s pohištvom izpred hiše. Res, hišni posestniki so osrečeni neštete najemnike, ki zdaj tako vriskajo ob preseljevanju. Meščane je lahko osrečiti, vendar je prava umetnost tudi takšno osrečevanje, kajti v splošnem je doslej vladalo prepričanje, da je deložacija nesreča.

Največ deložacij je zdaj zaradi nerednega plačevanja najemnine, kakor je uradno ugotovljeno in reporter ne more biti objektivni, če se zavzame za najemnike ali hišne posestnike. Najemniki se pritožujejo čez strašne krivice, ki se jim gode, ker morajo plačevati gorostasne najemnine za »smrdljive luknje«, češ, kdo pa zmore in prenese dandanes tolikšno odiranje; razumljivo je, da ne moremo točno plačevati, saj ni več nihče točen in uveden je splosni moratorij. Hišni posestniki so seveda drugačnega mnenja in se ne morejo sprijazniti s tem, da bi ne smeli biti več gospodarji v svojih hišah. Kdo pa plačuje davke, aaa? Najemniki ali jaz? In doklade? Gostaščino, kanalsko pristojbino? Kdo vzdržuje hišo in pobija podgane? Če mu odpoveš stanovanje, saj se še ne izseli! Sodnijo in policijo mu moraš poslati na vrat in še čakati kakor na božjo milost, da ga spravijo na svetlo. Potem pa išči drugega najemnika in inserate plačuj. Seveda,

končno se vseno nasoliš! Strašni časi!

K temu človek ne sme ničesar pripomniti, kajti časi so res vražje resni in je težko reči, kdo je bolj nezadovoljen, odnosno kdo je srečnejši. Vendar je treba reči, da te dni ni v Ljubljani preseljevanja narodov le zato, ker je bilo nekaj najemnikov deložiranih. Ljudje se vendar selijo tudi zaradi nomadskega nagona. Le vprašajte jih, zakaj tako veseli korakajo ob vozovih spletati si nova družinska gnezda, pa vam bodo smejali odgovorili, da je zdaj pač stanovanj na izbiro. Kdo bi hiral v vlažnih »brlogih! Zdaj imajo ljudje vendar drugačne potrebe kakor v srednjem veku. Ven, iz katakomb hočemo, zrak in sonce, centralna kurjava in lift! — je deviza. Preseljevanje pomeni torej napredek in o napredu se mora dandanes pisati ob vsaki priliki. Najemniki so zadovoljni, kajti vsak je prepričan — nihče mu ne more omajati prepričanja — da se je preselil na boljše, da je novo stanovanje moderno, čisto, poceni, sredi mesta, med samimi vrtovi, zračno, solčno in udobno. Kdo bi ne veselil z njimi in bi jim ne čestital k redki sreči? Zadovoljni so seveda tudi gospodarji, kajti prepričani so, da so novi najemniki solidni, točni plačniki, snažni ter sploh kulturni ljudje in da ne bodo imeli otrok, ne psov in ne mačk, da o stenah niti ne govorimo.

Razočaranje sledi prej ali slej na obeh straneh, kar je pa potrebno, sicer bi ljudje ne mogli biti srečni, najemniki bi se ne veselili novih stanovanj, gospodarji pa ne novih najemnikov. Zdaj pa vlada takšno nepopisno veselje...

Jubilej sokolskega veterana

Trebnje, 6. maja.

V četrtek 9. t. m. poteka 60 let, odkar je upravni odbor takratnega Telovadnega društva Sokol v Ljubljani sprejel za svojega družabnika brata Viljema Tomiča, trgovca in starostu v Trebnjem. Ta naš sokolski veteran, ki stopa ta mesec v 84. leto svoje starosti, rodom iz Novega mesta, se še danes ob svojem visokem sokolskem jubileju prav z veseljem spominja svojih prvih let sokolovanja. V razgovoru mi je pripovedoval, kako z navdušenjem je hodil na veličaste sokolske tabore (Kranj, Vrhnika, Vižmarje), kjer so narodni duhovniki, kot Stajerc Rajč, navduševali narod na lepše dneve in proslavljali sokolstvo. V spominu mu je še sprejem in pozdrav ljubljanskih Sokolov škofu Strossmayerju, ki je odhajal skozi Ljubljano v Rim. Ali pa bratski obisk hrvatskih Sokolov belih Ljubljani in mogočni III. vsesokolski zlet v Pragi, ki se ga je jubilar udeležil l. 1896. In še sto drugih sokolskih spominov ga veže na one stare sokolske čase.

L. 1882 je zapustil br. Tomič Ljubljano in v Trebnjem ustanovil trgovino, ki jo kljub visoki starosti še danes vodi. Toda s tem ne preneha njegovo sokolovanje. L. 1887 je kumoval ob ustanovitvi dolenske-

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Torek, 7. maja: zaprto.

Sreda, 8. maja: Bunbury. Red Sreda.

Četrtek, 9. maja: zaprto.

Petek, 10. maja: zaprto.

Sobota, 11. maja: V času obiskanja. Premiera. Izven.

Nedelja, 12. maja: V času obiskanja. Izv.

V sredo 8. maja igrajo v drami Wildeovo »trivijalno komedijo za resne ljudi« z naslovom »Bunbury«. Igra je polna duhovitih in jedkih avtorjevih paradoksov in sentenc na sodobno angleško družbo. Dejanje je jako zabavno. Sodelujoče dame: Marija Vera, Nablocka, Levarjeva in Lobjkova ter gg.: Jermain, Santic, Lipah, Potokar in Planecki. Režiser: prof. Šest.

Premiera pasijonske drame »V času obiskanja«, ki jo je napisal član drame g. Edvard Gregorin, se bo vršila predvidoma v soboto dne 11. t. m. Delo obsega 8 slik in epilog. V igri je zaposlen celokupen dramski ansambl, pomnožen s Statisti. Delo je zgrajeno po zgodovinskih in svetopisemskih virih ter osvetljuje čas Jezusovega delovanja s politične socialne strani. Režiser: E. Gregorin.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Torek, 7. maja: Baletni večer gđ. Mie

Čorak in g. Vujanica iz Zagreba. Izv.

Sreda, 8. maja: zaprto.

Četrtek, 9. maja: Zemruda. Red Četrtek.

Občinstvo opozarjamo na nocojšnji plesni večer zagrebške primabalerne Mie Čorak in njenega partnerja Antona Vujanica. Plesalca je doma na polju bravornega klasičnega baleta, kakor tudi na polju modernega plesa. Ona predstavlja novi tip plesalke, ki obvlada vse vrste plesne tehnike, od virtuosnega plesa na preth in plesne akrobatike do moderne stiliziranega plesa, z nenadkriljivo dovršenostjo, preciznostjo, lahkoto, eleganco in dražestjo. G. Anton Vujanč je enakovreden partner. Program obsega skladbe: Chopina, Debussyja, Gounoda, Šafranek, Kaviča, Gregorčiča, Baranoviča itd.

Kratna predstava Kocalskega opere »Zemruda« se bo vršila dne 8. t. m. v četrtek. Predstava je za red C. Snov »Zemruda« je zajeta iz zbirke prastarih

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

Samo še danes ob 4., 7.15 in 9.15 zvečer
ruskosovjetski velefilm

VIHAR

GLOBOKO ZNIZANE CENE!

v katerem nastopajo člani
Hudožestvenega teatra v Moskvi

DNEVNE VESTI

— Visoko odlikovanje kneza Arsena. Predsednik francoske republike je sprejel večerj dopoldne kneza Arsena in ga odlikoval z velikim križcem legije časti. Po odlikovanju je priredil predsednik Lebrun knezu Arsenu na čast svečan obedi, ki so mu prisostvovali poleg našega poslanika v Parizu dr. Spaljakovića najodličnejši predstavniki francoske javnosti, med njimi več ministrov, maršal Franchet d'Espèray, novi francoski poslanik v Pragi Naggiar in novi francoski poslanik v Beogradu Dampierre.

— Spomenik kralju Aleksandru v Harbinu. V Harbinu v Mandžuriji so pred dvanajsetimi dnevi postavili spomenik kralju Aleksandru I. Kapelica bo zgrajena po načrtu inž. Oskolkova in stroški bodo znašali samo okrog 5000 gobl ali v našem denarju okrog 70.000 Din, kar so mnogi dobrotniki že obljubili prispevati brezplačno gradbeni material. Kapelica v staroruskem slogu bo v Harbinu življenjem Rusom trajen spomin na njihovega carja, obenem pa na viteškega kralja Jugoslavije, ki ga bodo ohranili ruski rodoljubi trajno v hvalnem spominu.

— Nj. Vel. kralj Peter II. je prevzel pokroviteljstvo nad Združenjem gledaliških igralcev kraljevine Jugoslavije.

— Minister Göring zopet obišče Jugoslavijo. Zagrebški »Novosti« priobčijo razgovor svojega berlinskega dopisnika s pruskim ministrskim predsednikom in vrhovnim poveljnikom nemškega letalstva generalom Göringom, ki je zelo navdušen za naravne lepote Jugoslavije. Göring je izjavil, da mu je bilo osebno zelo težko, da sta se morali dve tako hrabri vojski, kot sta nemška in erška, boriti druga proti drugi, in sicer tem bolj, ker nikakor ni bilo potrebno, da se je Nemčija zavzela za umirajočo monarhijo, kakršna je bila Avstro-Ogrska, in ki je nazadnje tudi žalostno končala. Dalje je Göring izjavil, da namerava v kratkem zopet posetiti Jugoslavijo in da bo storjeno vse, da se prijateljsko med obema državama še bolj poglobi.

— Poset francoskega brodograditelja. Včeraj je priplula v Neapol prva divizija francoskega sredozemskega brodograditelja pod vodstvom vrhovnega poveljnika admirala Mougeta. V tej diviziji so krizarke »Algerie«, »Doubloix« in »Tourville«, vsaka po 10.000 ton, ter kontratorpiljke »Tartar«, »Chevalier Paul«, »Aigle«, »Vautour«, »Gerbaud« in »Albatros«, vsaka po 2500 ton. 22. t. m. pripluje ta divizija v Split in ostane v naših vodah do 28. t. m. Komandant admirala Mouget poseti s svojim štabom uradno kneza namestnika Pavla.

— Kongres mesarjev. Letos bo kongres mesarjev v Zagrebu. Prisostvovali mu bodo mesarji iz vseh krajev države. Namen kongresa bo zaščititi stanovske interese, ker je gospodarska kriza težko zadela tudi mesarsko obrt. Dan kongresa še ni določen. Najbrž bodo mesarji zborovali sredi junja.

— Nemezi in Angličani v Dalmaciji. V nedeljo popoldne je priplul iz Benetk v Split parnik »Monte Rosa«, v katerem se je pripeljalo 1500 potnikov, večinoma Nemcev in Angležev, ki so si ogledali mesto in okolico, potem so pa nadaljevali vožnjo proti jugu.

— Zagrebški študentje na kongresu jugoslovenskih študentov v Ljubljani. Akcijski odbor za organizacijo kongresa jugoslovenskih študentov in enotne študentske organizacije je izdal na nacionalne študente Strassmayrjeve univerze proglas, ki v njem pravi, da podojijo zagrebški študentje v Ljubljano zato, da ponovno, izrecno, odkrito in močljivo izjavijo, da je enotna, močna in nedeljena Jugoslavija naša edina najlepša in najdražja domovina, ki jo bomo vedno znali in mogli ljubiti in braniti.

— Za vse gospodarje na deželi in tudi za lastnike vrtov po mestih prav važno knjižico je izdala banska uprava, da bi zbudila zanimanje za sajenje onih sadnih vrst, ki obetajo največ dobička. Da bi se pa knjižica tudi čim bolj razširila, jo pa dobite pri knjižničnem oddelku banske uprave in pri sreskih ekonomih že za 2 Din. Resnično za 2 Din, čeprav ima knjižica 75 strani in toliko poučnega tuda za vsakega narodnega gospodarja, ki ga zanima, koliko in kakšne vrste sadja izvažamo in uvažamo in koliko ga uvažajo in izvažajo druge evropske, predvsem pa sosednje države. Ravatelj vinarske in sadjarske šole v Mariboru, Josip Priol, je svoji brošuri dal naslov: »Več košičastega in lupinastega sadja«. To potrebo je pa dokazal z obširnimi statistikami o svetovni produkciji in potrošnji sadja, o potrošnji in uvozu sadja v Avstrijo, Nemčijo in Anglijo, o celokupnem izvozu iz Jugoslavije in o konkurenčni sposobnosti Jugoslavije v primeri z glavnimi izvoznimi državami. Tako temeljite študije na tem polju, kakor je Priolova, doslej v naši poučni literaturi sploh še nismo imeli! Po poglavju o podnebu in zemlji v glavnih sadjarskih predelih naše banovine, nam pa avtor podrobno opisuje češnje in slive, ki se je njih številu v naši banovini v zadnjih 5 letih zmanjšalo skoraj za pol milijona dreves, nadalje navaja, kako pravilno uredimo češnjeve nasade, kje in kako jih sadimo, končno pa opisuje tudi za naše kraje najprimernejši izbor češnje in sliv, kjer v posebnem oddelku naštevajo tudi za okolice letovišne in zdravilišne primerne vrste. Enako obširno nam opisuje črnošče, marelice, oreh in kostanj, zlasti pa breskve, ki so zaradi tujkega prometa še posebno priporočljive za vinorodne lege, na žalost pa v brošuri zmanjšano iščemo lesnike. Kako konzum zlatih breskev naglo raste, vidimo iz tega, da je Italija l. 1908. izvozila 62.000 mq. l. 1931 pa je 400.000 mq breskev, v Nemčijo se je pa uvoz v 12 letih več kot podesetoril, saj jih je Nemčija le-

ta 1931. uvozila nad 330.000 mq v vrednosti petih 12 milijonov zlatih mark! Za kulturo breskev so dane v naši banovini velike razvojne možnosti. Če bi zasadili z njimi le eno petino predvojnega, sedaj opuščene vinogradne površine, bi dobili letno povprečno 12 tisoč vagonov breskev, ki bi našemu obupanemu kmetu pri najnižji ceni po 5 Din za kilogram vrgle 60 milijonov Din na leto. Sežite vsi po knjižici in poslušajte nauke ravnatelja Priola, če si hočete pomagati!

— Delo dobe. Javna borza dela v Ljubljani sprejme takoj 2 čevljarja (prirozovalca in modelirja), 5 strojnih čevljarjev, brisavskega pomočnika, kuharja, mojstra za pozamentarijo, kolarja.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spreminljiva oblačnost, v splošnem lepo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Zagrebu in Skoplju 22, v Ljubljani 21,5, v Beogradu in Splitu 21, v Sarajevu 19, v Mariboru 18. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768,7, temperatura je znašala 7.

— Smrt kosi med ameriški Slovenci. V Clevelandu je umrl Franc Gradolnik, star 50 let in doma iz Horjula. V Ameriki je bil 28 let. — Po daljšem trpljenju je v clevelandski bolnici umrl 62letni Peter Jarc. Pokojni je bil doma iz Črne vasi pri Ljubljani, v Ameriki je bil 33 let. — 13. aprila je v kraju Glendale, država New York, umrl Ignac Kralj. Za pokojnika žalujejo žena in štiri otroci. — Po dolgi bolezni je v Clevelandu umrla Angela Verk, rojena Perušek, stara 64 let. Pokojna je bila rojena v vasi Sajovec, fara Ribnica. — V Pueblu, država Colorado, je 18. aprila umrla Marija Snedec, doma iz črnomoškega okraja in stara 66 let. Zapustila je tri sinove in štiri hčere. — V Indianapolisu st je 1. aprila končala življenje Franciška Šašek, stara 59 let in doma iz Smihela pri Novem mestu. Zastupila se je bila s plinom.

— Deklica padla v živo apno. V bolnišnici so včeraj pripeljali 13letno Albino Učarjevo, hčerko premogarskega državnega železnice iz Škerjančevega, občina Radomlje, ki je doma padla v živo apno in se nevarno opekla po obeh nogah.

— Fanta saboda, ker je je sapustil. V Markovici Selu blizu Karlova se je odigrala v nedeljo krvava ljubavna tragedija. Hlapec Anton Gorupič in dekla Danica Čumič sta se imela rada in dekle je fantu povedalo, da ljubezen ne bo ostala bres posledice. Fant je bil seveda preenečen in hitel je zadržati, da se to njega prav nič ne tiče. V kratkem bi se moral oženiti z dekleto in iz druge vasi. V nedeljo je pa prišla Danica z velikim kuhinjskim nožem k njemu in mu ga zasadila v prsa. Vse okrušen je bil Gorupič zgrudil na tla. Danica je pobegnila v gozd, kjer so jo kmalu našli in aretirali. Svoj zločin je odkrito priznala. Izgovarja se pa, da je morala fantu zabosti, ker jo je pahnil v nesrečo in zapustil.

Iz Ljubljane

— Iz Cestna dela na Bleiweisovi cesti bodo hitro napredovala, če bo delj časa tako lepo vreme. Zdjaj so že znižali cestnišče približno do sredine med Aleksandrovo in Celovško cesto. Izkop odlagajo na hodnikih, s čimer niso zadovoljni pešci. Zaradi raznih napeljav, plinikih, električnih in vodovodnih ne bo treba posebno prekopavati ceste ter zaradi tega tako velika dela ne bodo zastajala. Zdjaj so že na delu monterji. Za betonski tlak, ki bo podlaga za asfalt, že dovajajo gramoz v Fuharjevo ulico. Izkopanegega materiala ne morejo odvažati, ker je cesta prekopana, kvečjemu bi ga lahko odvažali, če bi ga nalagali sproti na vozove pri kopanju. Sicer pa v tem delu ceste ni življenjskega prometa in pešci bodo pač morali potpetiti.

— Iz Ljubitelji ptic in živalstva v Tivoli. Našim ptičkam pa tudi drugim živalcam, zlasti veverici, se v Tivoliju ne godi slabo. Pri Ljubljancanih, starih kakor mladitih, se je v zadnjih časih močno razvil smisel za življenje v prirodi, ki se izraža posebno v ljubitelstvu do ptic-povk. Že zjutraj prihajajo v Tivoli isprehajalci, ki najdejo obilo zabave nad tem, da namrmijo ptičke. Ptičke: ščinkovel, sinčike, kosel, črnoglavke in druge so krotke in zaupljive, sedajo svojim dobrotnikom na roke in zobjejo kar s dlani. Včasih fotografajo celo okrog dobrotnika. Skrbeti morajo za svoj zarod v gnezdih po grmičevju ali višje v gozdu in jim prijaznost ljudi pravi dobro službo. Nemalo razsvajene so tudi veverice, ki tekajo preko tivoljskih potov ter se igrajo na gredah in drevesih. Krmlijo jih z orehi, ki jih prejemajo s tacicami, jih v naglici stro z ostrimi zobmi in izuščijo sladki sad. Zabavo nad krotkostjo pticov in veveric v našem lepem parku najdejo domačini. Še bolj vžičeni pa so še precej številni tuji, ki na isprehodih najraje obiskujejo naš Tivoli.

— Iz Najlepša sezona za obnavljanje fasad je zdaj in tu in tam so res izrabili primeren čas. Včeraj so postavili oder ob dvonadestopni hiši, ki stoji na vogalu Kongresnega trga in Vogove ulice. Ta hiša je posebno na očeh in je prav, da dobi prijaznejše lice. Na Bleiweisovi cesti št. 7 je dvonadestopna hiša s bogato fasado, ki je pa potrebna obnove. Oder že stoji ob hiši.

— Iz Operni pevec g. Julij Betetto sodeluje jutri v sredo dne 8. t. m. na koncertu, ki ga priredi Glasbena Matica v proslavo materinskega dne v veliki uni-onaki dvorani. S spremljevanjem godalnega orkestra Glasbene Matice bo zapel Lajovčev samospev Iskal sem svojih mladih dni in Pavčičev samospev Pa moje senke glas. Poleg njega izvaja program Mladinski zbor, operna pevka gđ. Župečeva, konservatorietki Ornikova in Hrašovec ter Orkestralno društvo Glasbene Matice pod vodstvom L. M. Škerjanca. — Vstopnice v knjižarni Glasbene Matice.

V KAVARNI „ODEON“ NOV PROGRAM

— Iz Naše planince in pevce opozarjamo na prireditve, ki se vrše ta teden v proslavo triglavskega župnika Jakoba Aljaža ob priliki 90letnice njegovega rojstva. V petek zvečer bo v Filharmonični dvorani Aljaževa akademija, v nedeljo dne 12. t. m. pa odprtje spominske plošče na Smarni gori. Natančen spored je objavljen na letakih. Že danes vabimo vse na obe prireditvi. Vstopnina za akademijo je 10 in 5 Din. Vstopnice so na razpolago v Matici knjižarni.

— Iz Tradicionalno »Jurjevanje« na ljubljanskem gradu bo letos dne 12. maja od 8. ure zjutraj do 20. ure. Vabimo k tej ljudski proslavi vse ljubljance in okoličane. Za zabavo in jedajo bo dobro preskrbljeno.

— Iz Putnikovi avtobusni izleti. V nedeljo dne 12. maja v Postojno in Opatijo 195 Din. Prijava do 9. t. m. V nedeljo 19. in 26. maja v Logarsko dolino 135 Din. Za binokle praznike na svetovno razstavo v Bruxelles 3385 Din, v Benetke 795 Din, na Plitvice in v Crikvenico 455 Din, na Korosko 415 Din. Prijava pri Putniku do 31. maja t. l. — Izlet s posebnim vlakom na Dunaj od 15. do 19. junija. Prijava do 5. junija.

— Iz Slavnost na obnem zboru JČ lige v Ljubljani. Drevo bo občni zbor ljubljanske JČ lige v društvenem lokal v kazini, ki bo posebno slavenost, ker podeli lga diplomo častnega članstva svojemu izredno delavnemu ter zaslužnemu bivšemu predsedniku g. R. Pustoslavskemu, od češkoslovaške vlade bodo pa odlikovani še nekateri drugi delavci naše lige. Odlikovanja jim izročijo konzul inž. Ševčik.

— Iz Maurice Chevalier in Ana Dvofak v Ljubljani. Jutri bomo imeli priliko videti in poslušati slavnega Chevaliera v njegovem najboljšem delu »Sola ljubezna«. To delo je zaslovelo po svetu in povsod, kjer se je predvajalo, je vzbudilo mnogo veselja in smeha. Glavno žensko vlogo igra ljubka Ana Dvofak. Film je poln gode in petja ter predvsem veselih in zabavnih prizorov.

— Iz Loharjeva opereta »Čarjevič« se bo te dni predvajala na programu ZKD v Elitnem kinu Matic. Glavno vlogo v tej slajni opereti igra Hans Šohnke. Njegova partnerica je Marta Eggerth. Prva predstava bo v petek ob 14.15 uri. Vstopnina najnižja.

SKUŠE (scombri) kilogram Din 10.— SARDELE (velike) kilogram Din 12.— se bodo prodajale v sredo — v trgovini OGRINC, Gradišče štev. 7 in na stojnici OGRINC, Pogatarjev trg. 1623

Iz Celja

— Prireditev mladih jadranskih strazarjev. Podmladek Jadranske straže na državni resni gimnaziji v Celju bo priredil v soboto dne 11. t. m. ob 20. akademijo v veliki dvorani Narodnega doma. Vstopnice bodo v predprodaji v petek in soboto v knjižarni »Domovina«.

— V korist uboge mladine bo priredila državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju v soboto 18. t. m. cvetlični dan za Celje in okolico.

— Umrli sta v soboto v celjski bolnici 40let. rudar Ciril Kamnikar iz Zagrade pri Celju in 70letna prevzitarica Ana Voduškova iz Negenja pri Rogasški Slatini.

— Kolo je ukradel neznan storilec v soboto ob 9.30 posestnika Avgusta Vedenika od Sv. Lovrenca pri St. Pavlu iz večje sreskega naselstva. Kolo je bilo črno pleskano, znamke »Mape«, tov. št. 426.369, evid. štev. 2-68.179-6, in je bilo vredno 800 Din.

Zvočni kino Dvor

Telefon 27-30

Danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer
cowboyška senzacija

GEORG O'BRIEN

v filmu

V zadnjem trenutku

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Z Jesenic

— Nedeljska kronika. Minula nedelja je potekla v znamenju skupščinskih volitev in nedeljskih izletov. Volitve so potekle kot običajno zelo mirno. Zanimanja za volitve pa ni bilo takega kot prejšnja leta, akoravno so se vršili v zadnjih dneh na Jesenicah in v okolici številni zelo dobro obiskani volilni shodi. Velike množice meščanstva so šle v zgodnjih jutranjih urah ali čez dan na izlete na planine ali v bližnjo okolico, odkoder so se šele v večernih urah vračale v mesto.

— Poslovilni večer v Kazini. SK Bratstvo priredi v četrtek dne 9. t. m. ob 20. uri v Kazini poslovilni večer članom, ki bodo v bližnjih dneh odšli k vojakom, da odslužijo kadetski rok. Člani in prijatelji kluba vijočno vzhlejni.

— Sokolsko društvo Jesenice. V sredo 8. t. m. se bo vršila v veliki dvorani Sokolskega doma svečana proslava spomina na umrle triglavske župnika in Frankopana Sodeluje društveni salonski orkester. Na sporedu je predavanje. Vstop prost za člane udeležba obvezna. Začetek ob 8. uri zvečer.

Slab duh iz ust

Je vsakemu zoprn, očneli zobje pokvarijo najlepši obraz. Obe ti dve lepotni napaki se odpravita že z enkratnim čiščenjem s prijetno osvežujočo in okusno Chlorodont zobno pasto. Chlorodont za zobem bleščeč lesk slonove kosti, ne da bi pokvaril zobno sklenino. Tuba Din. 8.- Jugoslovanski proizvod.

Beseda o nabiralnih akcijah

Nobene razveseljive bilance društvenega dela bi ne bilo več, če bi ne bilo nabiralnih akcij

Ljubljana, 7. maja. Čudno je, da še kdo sploh govori o socialnih problemih, o krizi dobrodelnosti ter o drugih težavah tega sveta, ko se vendar lahko vse spravi z dnevnega reda z nabiralnimi akcijami. Ni nam treba niti naglašati, da so se izkazale nabiralne akcije kot najboljše in edino pravilno sredstvo za vse zatiranje dandanašnjih nadlog in za najrazličnejše kreditiranje najuspešnejše. Povsem nepotrebno in anahronizem je, če si beliš glavo, kako bi prišel do »sredstev«, saj vendar ni treba nič drugega, razen nabiralne pole in spretnih nabiralec. Nabiralne akcije so rešilna bilka, so zelena oaza sredi samih kriz in so pravcato Kolombovo jajce.

To spoznanje je prodrlo že zelo globoko in široko. Nabiralne akcije so že splošno priznan socialni ter gospodarski činitelj, ki brez njega ni dobrodelnosti, ne socialnosti in nedvomno bi se podrl svet, če bi nihče več ne nabiral. Nabiralne akcije so edina realna postavka sredi samih izgub ter primanjkljajev. Da nabiralne akcije niso takorekoko rentabilne, ne moremo dvomiti, ker jih je čedalje več, ker je v pravem pomenu besede za nje konjunktura. Sicer je pa samo ob sebi razumljivo, zakaj so za nabiralne akcije tako ugodna tla; za nje pač ni treba davčnih napovedi in doslej jih tudi ni bilo treba nikjer registrirati, niti konkurzov ni bilo treba napovedovati. Vse je šlo gladko kot po maslu. Treba je bilo najti le dober ali plemenit namen, pripraviti nabiralno polo in poslati nabiralce opravljati častno nalogo.

K vsemu temu bi ne bilo treba nobenih pripomb, toda zdaj se je zadeva razvila tako daleč, da je vredno pomisleka: Ali naj prirejanje se nabiralne akcije, da si bomo preskrbeli sredstva za prispevke drugim nabiralnim akcijam? Nabiralnih akcij vendar ne moremo pustiti na cedilu in nabiralcev ne smemo odganjati s hudimi psi. Lahko nas obsojijo, da smo asocijalni, anacionalni, nekračanski ali celo protiljubljanski — samo zaradi tega, če bi ne posegli vedno v žep in bi ne privlekli iz njega niti dinarja, čeprav je prazen. Nabiralna aktivnost ne pozna nobene pasivnosti, ne

prizna praznih žepov, ne računa nikdar s tem, da »javnost« ni zlata jama. »Obratoma« se na uvideno javnost... dolžna je... moralno odgovoriti... pričakujemo, da bo storila svojo dolžnost... da ne bo nikogar, ki bi odslavljal nabiralce praznih rok... Trkamo na vaš socialni čut... sklicujoč se na nacionalno dolžnost posameznikov... bila bi sramota... javno ožigosati vsakogar... Vsi smo dolžni prispevati... Odprti roke... Kdor hitro da... lajšajmo gorje... pokažimo, da smo kulturni... apeliramo na javnost... To so pa apeli, ki s pravimi nabiralnimi akcijami niso v tesni zvezi, kajti za nabiralno akcijo ni treba nobenih apelo. Nabiralce kratkotalno pomoči nabiralno polo pred dobrotnika, odnosno javnega dolžnika. Vse je samo po sebi umevno.

Zdaj torej, ko so se nabiralne akcije uveljavile tako vsestransko, se je še posebej izkazalo, kako so potrebne tudi za kritje vseh primanjkljajev. Če n. pr. ne moreš plačati davkov, priredi nabiralno akcijo; če bi rad kupil ženi klobuk; nabiralna akcija; ne skrbi, kako boš poravnal dolgovce, saj lahko vzameš v roke nabiralno polo. Kar priznajmo, da vse sloni na nabiralnih akcijah in da bi šla že nešteta društva po copatah, če bi ne bilo nabiralnih akcij! Nobene razveseljive bilance društvenega dela bi ne bilo več, če bi ne bilo nabiralnih akcij, saj bi se na obnih zbiorih ne mogli pohvaliti, da so priredili nabiralno akcijo, odnosno nabiralni dan. Nobene dobrodelne prireditve bi ne bilo več in socialnost bi usahnula. Najbrž bi ne bilo več niti Miklavža in ne božiča, saj bi ne bilo božičnic. Morali bi celo črtati bedo iz vseh društvenih registrov, ker bi je pač ne mogli zatirati z nabiralnimi akcijami.

Če bi pa bile nabiralne akcije ogrožene, bi morali napeti vse sile, da bi jih zaščitili, kajti kot rečeno, brez njih si ne moremo misliti društvenega življenja in raznih ustanov, ne socialnosti, ne javnih zgradb, ne društvenih domov, ne gasilnega orodja, ne društvenih trompet in zastav, ne veselice — skratka, ničesar ne. Zato pa priredimo nabiralno akcijo, da podpremo vzvišeno misel nabiralnih akcij!

Iz Kranja

— Občni zbor Tujcke prometnega društva. V sredo ob 20. bo v restavraciji Narodnega doma tretji redni občni zbor Tujcke prometnega društva.

— Eleganten avtobus. Nedavno si je nabavilo znano avtobusno podjetje Josip Gorican iz Trilca nov eleganten avtobus, ki vzbuja mnogo zanimanja. Avtobus je znamke Saurer, najmodernejši aerodinamične linije. Brez dvoma do sedaj na naših cestah še nismo videli tako odličnega, naravnost salonskega voza. Novi avtobus uporablja podjetje za redno vožnjo med Ljubljano in Trzinom. Zlasti pa je pripraven za večje izlete v naši državi in inozemstvu. V soboto prireditelj kmetijski strokovnjaki izlet v Avstrijo, v kratkem pa bo zopet izlet v Benetke. Avtobus more sprejeti družbo 32 letnikov.

— Lastnikom koles. Lastniki koles naj prijavijo najkasneje do konca maja kolesa za leto 1936 pri sreskem načelstvu.

— Tujci v aprilu. Prejranje meseca je posetilo naše mesto 119 Jugoslovenov in 30 inozemcev; med ostalimi je bilo 12 Avstrijcev, 3 Čehoslovaki, 1 Grk, 3 Italijani, 7 Nemcev in 3 Poljaki.

Iz Maribora

— Književodski tečaj. Kakor smo že poročali, priredi mariborska zborniška knjižovalnica za popeševanje obrti 40urni književodski tečaj za obrtnike vseh strok. Tečaj se bo vršil tri večere in bo uspešno bil vse udeležence, da bodo mogli v svojem obratu sami vršiti književodstvo. Prijave sprejema le še nekaj časa obrtno-saduradni nadzornik g. Založnik na sreskem načelstvu.

— Teška avtomobilska nesreča. Blizu Marenberga se je pripetila v nedeljo dopoldne težka avtomobilska nesreča. Vneti volilni agitatorji so se pri svojem delu posluževali tudi avtomobilov, s katerimi so prevažali komadne volilce na volišče. Tako je vozil Slavko Rutar na velikem tovornem avtomobilu 20 oseb po strnem klancu proti Marenbergu. Sredi strmine pa so na nesrečo zavore odpovedale in avtomobil je s silno brzino drvel v dolino. Nekateri volilci so v silnem strahu poskakali z drevesnega vozila, dočim je druge nekaj sekund kasneje doletela katastrofa. Na ostrem ovinku je avtomobil zadel z vso silo v kup gramozov. Sunej se povzročil, da se je avtomobil večkrat zakotalil in nato pokopal pod seboj ljudi. Najtežje so poškodovani posestnik Franc Koh od Sv. Treh kraljev, ki se v slovenjegraški bolnici bori s smrtjo, šolski sluga Emil Knez iz Marenberga, ki ima nalomljena rebra in zlomljeno desno roko, dočim ima tretji ponesrečenec zlomljeni obe roki. Vsi ostali pa so zadobili le manjše poškodbe.

— »Razori«. Veebina 9. številke pri ljubljenski in zelo razširjenega lista za odraslo mladino je naslednja: Tone Gašpari: Učiteljica. — Eka Vaškova: Za klad v Eneoi. — Slavko Veselič: Filatelija za mladino. — Irma Scheliga: Materinski dan. — J. Keatino. — J. Baukart: Učeni Tomaž. — Jankovič L. Bratavaj:

Narodni guslari i pevači. — V dedeli lovov. — Peter Zrinski in Krsto Frankopan. — Drago Humek: Nekaj o pletenju. — Josip Brinar: Zadnji Celjani. — Oskar Hudalet: Brat Bili. — Miran Jarc: Sanjska igrica. — Fakim Anton: Vrače. — Kunaver Pavel: Mir ljudem na zemlji. — »Razori« so postro hustrirani in izhajajo vsak mesec. List izdaja »Udruženje jugoslovanskega učitelstva meščanske šole, sekcija za dravsko javnost« v Ljubljani. Tiska ga pa Mariborska tiskarna.

— Bogat plen vtomilec. Ko je bil 11-govec Franc Gorjak odosoten z doma na Aleksandrovi cesti 32, so priliko izrabili državni vionilci in vdrli v njegovo stanovanje. Stordilec je prišel v roke nepriakovano bogat plen, saj so odnesli 7000 Din gotovine in nekaj zlatnine in skupni vrednosti 12.000 Din. Oškodovanec je vionim in tatvino prijavil policiji, ki vsestransko zasleduje predreze svedrovoce.

— Žepar na volišču. Gnečo, ki je nastala na volišču na Zrinjskega trgu, je izmaknil spretali, doslej še neznan žepar in izmaknil železničarju Vinku Milošiču iz suknje denarnico s preko 300 Din gotovine. Milošičev je opazil, da je okraden, šele čez nekaj ur, kar dokazuje, da je moral žepar zelo več svojega tatinstva početi.

— Službo dobe. Ekspozitura Borze dela v Mariboru nudi delo 1 škrobnemu mojstru, 2 kamnosekom in 1 urarskemu pomočniku. Natančnejše podatke daje Borza dela, Maribor, Gregorčičeva ulica.

— Žile si je prerazal v deševni zmenečnosti 40letni sluga Feliks R. V neki mariborski gostilni si je najel sobo, kjer si je hotel prostovoljno končati življenje. Namera pa se mu ni posrečila, ker so lunoje pravčasno opazili njegovo obupno dejanje. Reševalci so nesrečnika prepegljali v bolnico, kjer so mu z operacijo rešili življenje.

— Gluhonemega berača je izproal. V bližini Ruše je napadel 32letni še večkrat kamnovani Franc Babič nekega gluhonemega berača, katerega identitete še niso mogli ugotoviti. Napadalec je starša pobli na tla in mu ukradel mlodare v znesku 21 Din. Roparskega napadalca so takoj aretirali. Sumijo, da je Babič nedavno vionil tudi v etanovanju ravnatelja Krekčija in odnesel več stvari v vrednosti 7000 Din.

— Zadnja vprizoritev vojne zgodbe »Kdo je kriv?« bo v torek dne 7. maja za red A. Angelo Cerkenin, avtor te zanimive drame, je položil v svoje delo gorec protest proti vojnim strahotam. Pri tej poslednji uprizoritvi veljajo znižane cene.

— »Prebrisani Ameri« prvič po snižanih cenah. Domačo noviteto, Rasbergerjevo opereto »Prebrisani Ameri«, ki je pri občinstvu naletela na splošno simpatije, ponove v četrtek 9. t. m. na red C in prvič po snižanih cenah.

— Vedno privlačna Nedeljska opereta »Poljska kraljica« bo naslednja glasbena premiera ki bo v kratkem. Režija je Rasbergerjeva, nastopijo Udovičeva, Barbičeva, Zakrajškova, Gorinskova, Šarčeva, Saplina, F. Kovč, Harastovič, Rasberger, Grom, Stupica in Vondrovič.

Georgij Šilina:

Počasna smrt

Roman.

Skoraj od tistega trenutka, ko se je raznesla vest, da sta se Italijan in asistentka zaročila, je začel doktor Turkejev opazovati v vedenju svojega namestnika nekatere posebnosti. Goldoni je kar naenkrat nehaj hoditi na dvor bolnih, napravil je konec svojim tesnim stikom z gobavci, naenkrat je postal redkobeseden, napravljal delu ravnodušen, kazal je znake nekakšnega nemira. Včasih je sredi intenzivnega dela nenadoma zapustil ambulatorij in odšel v svojo sobo. Potem se je vrnil in začel znova delati. Včasih je postal brez vsakega povoda otožen ali pa vesel. Turkejeva pa vse te izpremembe niso prav nič zanimale...

Pač se je pa zelo zanimal za nje Pljuhin. Videl je, kako postaja Goldoni nervozen, opazil je vse izpremembe v njem in spoznal, da se med Goldonom in Lidijo Petrovno nekaj kuha. Rad bi bil zvedel vse, vse pojasnil, prišel vsemu do dna. Toda kako? Prej ju je lahko zasledoval v stropi. Toda kako naj jima sledi zdaj, ko je okno sobice skrbno zagrnjeno?

Pljuhin se je večkrat približal Lidiji Petrovni, skušal je navezati z njo pogovor, pa se mu ni posrečilo pojasniti, kaj tiči za temi izpremembami.

Nekoč, ko je sedel z Lidijo Petrovno na stopnicah, je zagledal Italijana, kako prihaja z dvora bolnih. Hotel je oditi, toda Lidija Petrovna ga je nenadoma zadržala. Goldoni je prišel do hišice, zamrznjena se je ozrla na Pljuhina, stopil je v svojo sobo in poklical Lidijo Petrovno. Lidija Petrovna je odšla in se ni več vrnila. Pljuhin je začel nejasno slutiti, da je Goldoni ljubosumen. To domnevo je kmalu potrdil neobičajen dogodek. Goldoni je nahučil starega prijatelja Lidije Petrovne Pyhačeva in ga nagnal iz svojega stanovanja. Lidija Petrovna je to tako zadelo, da bi se bila skoraj onesvestila. Pyhačev je bil ves poparjen. Lidija Petrovna se mu je potem opravičevala, češ, da je njen mož utrujen in nervozen (Goldonija je nazivala »mož«). Doktor Turkejev je sprejel ta dogodek kot eno izmed Goldonijevih vrtoglavosti. Pljuhinu je bil pa vzrok jasen. Italijan je bil ljubosumen nanj. Pljuhinu se je smilila Lidija Petrovna, in sicer tem bolj, ker so začele po naselbini gobavcev krožiti govorice, da Goldoni svojo nevesto pretepa.

Pozneje se je pokazalo, da je bil Goldoni res ljubosumen na vse moške dvora zdravih brez izjeme: na Pyhačeva, Kločkova, Pljuhina in menda celo na doktorja Turkejeva. Lidija Petrovna je dolžila, da je razuzdana, večkrat je je zapodil iz svoje sobe, potem jo je pa kleče prosil oduščenja. In Lidija Petrovna mu je vse odpustila.

To pa ni trajalo dolgo. Nekoč jo je Goldoni s svojo ljubosumnostjo prisilil do tega, da je pobrala svoje stvari in odšla k Veri Maksimovni. Goldoni je prišel za njo in vprico Vere Maksimovne ji je svedeno obljubil, da ji nikoli več ne bo niti z besedico očital vihravosti. Prosil jo je oduščenja. Lidija Petrovna mu je odpustila in se vrnila k njemu. Naslednjega dne je pa pribežala nazaj k Veri Maksimovni. Takoj za njo je pridrl Goldoni. Med njima je nastal hud prepir, Goldoni je obsul Lidijo Petrovno z žalitvami in grožnjami. Izjavila je, da z njuno svatbo ne bo nič in pozvala ga je, naj odide. Tedaj je počil Goldoni v smeh, stopil je k nji in dejal, da ji pove nekaj novega, če je že prišlo tako daleč... Ona še ničesar ne ve... Bila je neumna. Ničesar ni opazila... Zdal pa naj zve to... Vedeti mora, da on, zdravnik Goldoni, namestnik doktorja Turkejeva, po pravih nima pravice živeti tam, kjer živi zdravi ljudje, ker se prav nič ne razlikuje od prebivalcev dvora bolnih. Kratko rečeno, gobav je... Ta bolezen ga muči že deset let.

Goldonijevo priznanje se je zdelo dekletoma neverjetno.

— Ne verjameš? — je vzkliknil Goldoni. — Takoj ti dokazem.

Slekel je suknjič, strgal raz sebe telovnik in srjako ter pokazal svoj hrbet.

— No, le pogledj, poznaš te rane? In te lise? Nisi verjela, zdaj boš menda verjela.

Obklek je suknjič in odhitel k doktorju Turkejevu, da bi takoj mikroskopično preiskal prerez njegove rane.

Zares, Italijan je bil gobav. Pod mikroskopom so se pokazali bacili. Iz-

kazalo se je, da ga je bila pred petimi leti bolezen hudo napadla. Odprte rane so se potem zacelile in pozneje se niso več odprle.

Štiri mesece je živel ta čudak med zdravimi ljudmi, ki jim niti za hip ni prišlo na misel, da bi se ga izogibali. Štiri mesece jim je dan za dnem stiskal roke, pil z njimi čaj, obedoval z njimi, vsemi zdravimi, naenkrat pa...

Goldonijevo priznanje je nekatere prestrašilo, v drugih je pa izzvalo odpor, toda pri vseh je izzvalo enako čustvo do njega — zaničevanje. V obeh prebivalcev dvora zdravih je Goldoni naenkrat padel. Parfumi, lepe oblike, uglejane manire, vse to se je zdelo zdaj nesmiselno in potvorjeno. Samo doktor Turkejev je ostal miren.

Tistega dne, ko se je končno zvedelo za Goldonijevo bolezen, je prišel k Turkejevu Pyhačev. Težko je iskal besede, ko ga je vprašal, kakšne posledice bo imelo to za prebivalce dvora zdravih. Saj je Goldoni skoraj vsak dan z njimi zajtrkoval, pil čaj, obedoval...

Turkejev se je ozrl na Pyhačeva in odgovoril razdraženo:

— Ne vem, fant moj, kakšen bo konec tega. Nisem bog, niti prerok. Ne vidim pa tu nič tako strašnega. Ne smemo pozabiti, da ne živimo v raj, temveč v naselbini gobavcev, kjer lahko postane vsak izmed nas vsak hip gobav... To se lahko zgodi. S to zavestjo smo tudi prišli sem. Kaj za to, če je Goldoni živel med zdravimi ljudmi štiri mesece ali deset let, a mi tega nismo vedeli? Saj to je tisto. Kako morem recimo jaz vedeti, ali ste vi zdravi ali bolni? Nimava za kaj razburjati se nad početjem tega Italijana. Ničesar ni zakrivil. Mislite si tale primer: Nekdo izmed nas se je okužil recimo že pred letom dni, ne da bi vedel za to. Je gobav? Je. Je nevaren zdravi družbi? Je. In vendar mi z njim živimo; da živimo z njim. Zakaj torej za-merite to Italijanu? Vsak izmed nas postane lahko tak, kakor je on. Da, prosim. S to zavestjo smo prišli sem.

Pyhačev je odšel pod silnim vtisom resničnosti Turkejevih besed. Prvič, odkar je bil v naselbini gobavcev, je začutil, da je gobav. — S to zavestjo smo prišli sem. Da, človek mora biti pripravljen na vse. To je pa res lepo življenje, — je pomislil Pyhačev, ko se je nekoliko otresel mračnih misli in začel hoditi po sobi. Ustavil se je pred zrcalom in se pogledal vanj. Ali nima morda že znakov na svojem rdečem obrazu? Toda opazil ni nobenih vzemir-jajočih znakov. Zjutraj naslednjega dne se je Pyhačev popolnoma pomiril in skoraj pozabil na svoj strah. Pozabil je sploh kmalu na Goldonijevo »podlost« in nazadnje se mu je zadelo to prejšnjo komično nego tragično.

Turkejev je pa videl Goldonijev primer v čisto drugačni luči. Naselbina gobavcev je bila izgubila dobrega vzornika, to je bilo prvo. Drugič bi pa lahko privedel ta primer do panikne bega vsega obojila iz naselbine... In pa... kaj naj stori z Italijanom? Kam spraviti ga? In sploh, kakšna bo njegova nadaljnja usoda?

Poklical je Goldonija in ga povabil, naj sede. Potem je odložil očala, dolgo jih je brisal in gledal skozi okno, kakor da ga zanima nekaj, kar se godi na dvorišču.

— Veste, dragi moj, — je dejal tiho, obrnjen k oknu, — da vam povem po pravici, kaj takega nisem pričakoval od vas... No, to ni moja stvar, oprostite, nočem poizvedovati, kako so dote. Nič nimam proti temu, da ostanete na dvoru zdravih kakor dolej in razume se, da vam bom samo hvaležen, če boste hoteli še nadalje delati v ambulatoriju... Toda veste...

Goldoni mu je posegel v besedo:

— Sergej Pavlovič, vašo željo lahko uganem. Radi bi, da bi se preselil tja? Prosim! Še danes ustrezem vaši želji. Razumem vas.

— No, torej, vidite... Saj niti za hip nisem dvomil o vaši plemenitosti. Poskrbel bom, da boste imeli vso udobnost... Dobro boste nastanjeni.

Doktor Turkejev je hotel še nekaj reči, toda namestu tega je vstal in se obrnil na Goldonija z utrujenimi očmi, iz katerih je Goldoni prečital sočutje in pomilovanje. Tudi on je vstal.

— Sergej Pavlovič, lahko vam izrazim samo eno — svojo globoko hvaležnost za vse, kar ste mi storili dobrega, zato, ker ste bili z menoj tako prijazni...

Spominjajte se CMD

Prijateljstvo opice in papige

Papiga poginila, ker jo je obdelala opica, opica poginila od žalosti nad izgubo dobre prijateljice

V razkošnem stanovanju bogate Parižanke sta živeli skupaj papiga in opica. Če žive živeli v tesnem stiku z ljudmi, se kmalu prilagodile njihovemu življenju. Kaj čuda, če tudi papige izgovarjajo v stanovanjih odličnih Francozov izbrane in vpludne besede in če so opice v Franciji gracioznejše, kakor v drugih državah. V pariških stanovanjih opica in papiga nista redka prikazen. Pa tudi v ceni nista tako nedostopni, kakor pri nas. Za 150 frankov dobiš že lepo opico. Francozi ljubijo živati in jim privoščiijo vso prostost. Nimajo zaprtih v kletkah niti v razkošno opremljenih stanovanjih, kjer bi jim utegnile delati škodo. Papige se gugajo v obročih ali letajo po stanovanju, opice skačejo ali sede na divanih in stoli ter skrbje za zabavo svojih gospodarjev in njihovih gostov. V stanovanju je sicer velika kletka za papigo, toda papiga pride v njo samo če gre gospodar z doma, pa še to ne vedno.

V lepem stanovanju odlične Parižanke sta živeli papiga in opica zlato prostost. Živeli sta kakor v raju in bili sta zelo prijazni. Papiga je kmalu znala izgovarjati priljubljene besede svoje gospodarice: »To je zelo lepo.« S temi besedami je pozdravljala svojo gospodarico in vsakega gosta. Opica se je pa vsakemu gostu vpludno priklonila, potem je pa sedla nazaj na svoj stol. Obe živali sta bili dobro vzgojeni, gostov nista nadlegovali vedno in ob vsaki priliki sta kazali svojo družabno uglajenost. Bili sta dobri prijatelji in tudi v njunem prijateljstvu se je poznala dobra vzgoja. Toda gospodarica je bila zelo previdna dama in vedno je zaprla opico v kletko, predno je šla z doma. Šele ko se je prepričala o tesnem prijateljstvu obeh živali, se ji je nekega večera pred odhodom v gledališče zasmilila papiga in odprla ji je vrata. Papiga se je zahvalila z besedami: »To je zelo lepo!«

Mimo je sedela dama v gledališču, bila je zelo dobre volje, ker jo je vesela zvesta, da njena draga papiga ni zaprta v kletki, kakor navadno. Ko je po povratku domov odprla vrata, je zaslišala običajne besede v pozdrav: »To je zelo lepo!« Prižgala je luč in ostrme-la. Vsi zastori so ležali po tleh raztrga-

ni, kipi in vaze so bili razbiti, vse pa okrvavljeno. Papiga je pa neprestano ponavljala: »To je zelo lepo.« Stanovanje je bilo opustošeno, toda papige to ni motilo, da bi ne ponavljala svojega pozdrava, toda videla je gospodarico, da je bila tudi opica izginila. Vsa prestrašena jo je dama zamažala iskala po stanovanju. Toda že so se zopet začela besede: »To je zelo lepo!« Pa vendar ni so vdrli v stanovanje zločinci in umorili koga? Toda koga? Služkinja vendar spi zgoraj. Kaj pa če so se morili poklali med seboj? Take misli so rojile dami po glavi. Hitela je v drugo nadstropje in ugotovila, da so vrata poselske sobe zaklenjena in da služkinja mimo spi. Vrnila se je, a že zopet je začela besede: »To je zelo lepo!«

V naslednjem hipu je pokukala opica izpod težke zaves in se škodoželjno zarežala svoji gospodarici, kakor da je navdušena nad splošnim opustošenjem v stanovanju. Cepela je visoko gor nad vrati in nikakor ni hotela dol, krčevito se je držala zaves in samo z eno nožico je kazala na krasen lestenec in opozarjala svojo gospodarico, da tudi njemu ni bilo prizanešeno. In neprestano se je režala, kakor je papiga neprestano ponavljala: »To je zelo lepo!« Vsa iz sebe je dama begala po stanovanju in iskala papigo, toda ni je mogla najti.

Vse stanovanje je prebrskala in da ni bilo na tleh perja, ki ga je končno opazila in ki jo je privedlo na sled, bi papige najbrž ne bila našla. Cepela je pod omaro in za nobeno ceno ni hotela izpod nje. Komčno jo je dama potegnila izpod omare in znova ostrmela. Papiga ni imela na sebi nobenega peresa. Podobna je bila nestvoru, kljub temu je pa ponavljala: »To je zelo lepo.« Naslednjega dne je z žalostnim, prosečim pogledom na svojo gospodarico in z zadnjimi tolažilnimi besedami: »To je zelo lepo!« poginila. Papigina smrt je bila za damo najhujši udarec. Zalovala je za njo, zalovala je pa tudi opica, ki je izgubila dobrega prijatelja. Zlezla je pod divan in ni hotela jesti, dokler ni poginila od lakote. Bogata Parižanka pa pravi, da ne bo nikoli več izpregovorila besed: »To je zelo lepo.«

Klub groze

Med vsemi zabavnimi in tradicionalnimi klubi, ki jih v Londonu kar mrgoli, je najbolj znan literarni klub groze, ker se od drugih močno razlikuje. Ta klub je bil ustanovljen pred leti na pobudo slavnega angleškega pisatelja Chestertona in na banketu, ki ga priredi v začetku vsakega meseca, zbere vse slavne pisatelje detektivskih romanov, dalje visoke dostojanstvenike, kakor je sir Austin Chamberlain, in tudi najslavnejše detektive Scotland Yarda.

Postati član tega kluba pa ni tako lahko, kakor bi človek mislil. Kdor hoče postati član, mora prisesti, da se bo strogo držal napram svojim čitateljem pravila »fair play«, da bo pisal v čisti angleščini in da se bo po svojih najboljših močeh potrudil, da bodo njegovi detektivski romani premagovali zlo samo v službi morale. Predsednik kluba posvari novince takoj po sprejemu, da ga bodo vsi člani zavrgli, če ne bo držal zaobljube.

Kadilci ne teknejo ljudozrcem

Mnogi zdravniki so že dokazovali, da je kaj tobaka človeškemu zdravju škodljiva. Dokazati se točno ne da, ker enemu človeku tobak škoduje, drugemu zopet ne, kar velja tudi za alkohol. Škodljivost kaj je pa mnogo večja, kakor se je prvotno mislilo, ker ne škoduje samo človeškemu zdravju, temveč pokvari tudi človeško meso, ki dobi po nikotinu tako neprijeten okus, da ga ljudozrci sploh nočejo jesti. Nekaj dobrega ima torej vendarle kaj na sebi, da se namreč kadilcu ni treba bati, da bi ga ljudozrci požrli, če bi slučajno začel med nje. Vprašanje je samo, kako ljudozrcem dokazati, da nima okusnega mesa, predno so te ubili. Če pa človeka že ubijejo, je pač vseeno, ali ga pohrustajo ali ne.

O tem, da je meso kadilcev za ljudozrc neuzitno, se je prepirčal slavni

francoski zdravnik in raziskovalec Edgar Aniere de la Rue, ki je prišel te dni v New York z Novih Hebrid, kjer se je na lastne oči prepirčal, da meso kadilcev ljudozrcem ne tekne. Na teh otokih vsi belokožni navdušeno kade, da se tako zavarujejo pred ljudozrci, če bi jim slučajno prišli v roke. Kdor torej hoče imeti dobro meso, naj ne kadi.

Kuga v zadnjih letih

Po podatkih iz neke francoske medicinske revije je bila zabeležena zadnja leta kuga v Mandžuriji, v portugalski Angori ter v Kenji in Ugandi v Afriki. V Mandžuriji je izbruhnila poleti 1933 hujša epidemija kuge, nego je bila ona v letu 1920. Samo registriranih žrtve je bilo v avgustu 1546. Infekcija je bila zelo nagla. Inkubacijska doba, kolikor se je dala ugotoviti, je znašala 5 do 7 dni in od prvega odkritja znakov bolezni do smrti je minilo največ 36 ur.

V Angoli traja epidemija kuge, ki so jo najbrž zanesli iz drugih krajev mornarji, z majhnimi presledki že od leta 1921. Umrljivost je pa tu majhna, znaša samo 40%, in le v nekaterih krajih in ob gotovem času doseže 60%. Kuga v Ugandi in Kenji že pojema. Zdravniki so jo podrobno proučili in ugotovili, da jo res prenašajo podganje bolhe, vrste xenopsila cheopis in xenopsila brasiliensis.

Olivno olje — novo zdravilo

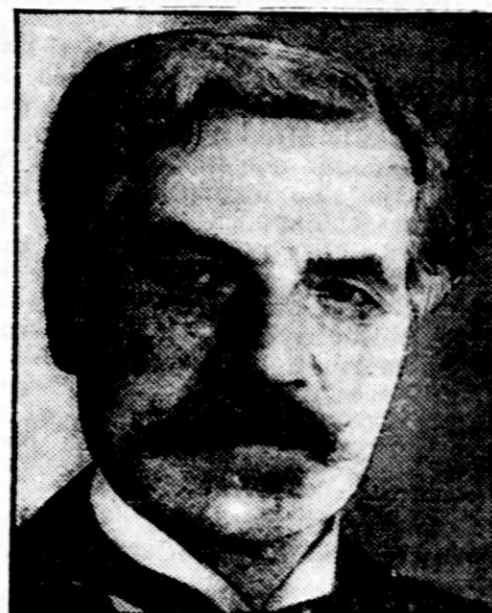
Dr. A. C. Frazer in dr. V. G. Walsh, zdravnik eksperimentalnega medicinskega zavoda v londonski bolnici St. Mary, pridobujeta v angleškem strokovnem listu zanimiv članek o svojih novih dognanjih, ki pomenijo važno obogatitev zdravniške vede. Gre za lečenje pljučnice in drugih nalezljivih bolezni. Poskusi so se zelo dobro obnesli. Novo zdravilo je olivno olje, ki se vzbrija v kri pomešano z vodo. V 24 urah po injekciji pade visoka temperatura na normalno. Čez tri tedne tega lečenja so bolniki že lahko šli domov zdravi. Sijajne uspehe sta dosegla angleška zdravnikova in injekcijami olivnega olja tudi pri revmatičnih ljudeh in proti zastrupitju krvi. Občutljivi ljudje večinoma ne preneso raznih cepilnih snovi. Tako izvejo injekcije tuberkulina in insulina pri nekaterih ljudeh zelo močne reakcije. Tudi v takih primerih se je izkazalo olivno olje kot izborna zaščitna sredstvo.

Olivno olje je kot zdravilo velikega pomena že zato, ker lahko z njim lečimo tudi zelo občutljive ljudi, ki tuberkulino ali insulinove kure ne preneso, poleg tega pa lahko rabimo olivno olje v večji množini, kar je pri drugih zdravilnih sredstvih zaradi pogubnih posledic izključeno. Olivno olje ne učinkuje kot protistrup, to ni biološko-kemični proces, temveč mehanski. Zarodke bolezni absorbira, bakterije se pri-

mejo olivnega olja, ki jih zadrži in pozneje odpravi. Angleška učenjaka sta najprej preizkusila učinek olivnega olja na bakterije v epruvetah, potem na živalih, končno pa na ljudeh. In vsi poskusi so pokazali, da je olivno olje redko zdravilo proti najrazličnejšim boleznim, obenem pa izborna zaščitna cepilno sredstvo. Zdravniški vedi se torej odpira novo široko polje uspehov.

Macdonald — pair?

Ob svečani proslavi 25letnice vladanja angleškega kralja Jurija V. bodo podeljeni razni častni naslovi umetnikom in pisateljem, med njimi R. Kiplingu, pa tudi sedanjim angleškim ministrom. Izmed ministrov se imenujeta Baldwin in Macdonald, ki bosta baje povišana v barona in podeljeni jima bo naslov »sir«. To sicer še ni točno znano, gotovo pa je, da ne bosta povišana v lorda. Baldwin se za to odlikovanje ne zmeni dosti, pač je Macdonald baje globoko razočaran, ker je zopet spalval po vodi njegova nada, da bi dosegel v častih in plemiškem stanu svojega bivšega sotrudnika Filipa Snowdena, ki je lord že pet let.

Baldwinu in Macdonaldu bo izkazana visoka kraljeva naklonjenost v Buckinghamski palači. Minili so časi, ko so v Angliji podeljevali naslov pair kar na debelo. In javna tajnost je, da je postal Snowden pair samo zato, ker ni imel direktnega potomca in bo tako naslov lord prenehal v njegovi rodbini. Macdonaldovo prizadevanje, da bi dosegel visoko plemstvo, je tem bolj znatno, ker je spravila tega angleškega državnika na površje delavska stranka.

Živali v visokih gorah

Ekspedicije na najvišjo goro sveta so pokazale, da lahko žive nekatere živali zelo visoko. Zanimivo je zlasti ugotoviti višinsko mejo, do katere prodro živali. V himalajskih gorah žive divje ovce burhel, kakor jim pravijo domačini. Udeleženci angleške ekspedicije na Mount Everest so dognali, da žive te ovce 5200 m visoko, kjer je meja vegetacije. Pogosto so prišle te ovce prav bizu taborišča. Zelo visoko v gorah je našla ekspedicija ptice selivke in najbrž so nekatere izmed njih preletele najvišje gorovje sveta. Pa ne samo ptice selivke, temveč tudi druge ptice žive visoko v gorah. V tibetskih močvirjih, 4200 m visoko živi neka vrsta divjih gosi.

Druge vrste ptic žive ob gorskih potokih, včasih pri ledenikih 4800 m visoko. Kingston je našel ptice 5940 m visoko ob vznožju Mount Everesta. Pa še višje so opazili plezalci ptice. To pa ni več prostovoljen polet, temveč iskanje hrane ali zavetišča. Včasih se pa dvignejo ptice tako visoko tudi zato, da se boljše orijentirajo za nadaljnjo pot. Zelo lepe ptice so opazili 7000 m visoko. Velika višina ne dela pticam telesnih težav. Isto lahko trdimo o Tibetancih, ki imajo svoje kočje tudi 4500 m visoko v gorah.

Od drugih živali so našli 4200 m visoko majhne kuščarje. V enaki višini žive med skalovjem razni hrošči in cele kolonije mravelj. Posebno vrsto gorskih os so našli 4800 m visoko. Te ose imajo zelo kratko, zato pa intenzivnejše življenje kakor navadne in iz svojih gnezd letajo samo ob solčnih dneh. Ker je poletje tako visoko zelo kratko, je omejeno število solčnih dni in z njimi tudi življenje os. Te ose si delajo gnezda med skalami podobno predoru, v katerem preže na svoj plen. Tudi razne vrste metuljev žive v višini 5000 m, neke vrste kobilice pa celo 6900 m visoko. Rastline segajo do višine 5500 m. Majhne črne pajke so pa našli celo 6700 metrov nad morsko gladino.

Škotska.

Star Škot pade na hodniku in na glavi se mu napravi velika bunka.

— Hvala bogu, da imam bulo na glavi; zdaj lahko vsaj nosim klobuk, ki sem ga podedoval po starem očetu in ki mi je bil prej prevelik.

Razlika in besedah.

— Čudno, nekaj besed ti zamrmra nad glavo, pa si omožena.

— Da, a nekaj besed slučajno zamrmraš v spanju, pa si ločena.

V bolnici.

— Ali so röntgenizirali čeljusti tvoje žene?

— Ne, napraviti so morali film.

Požrtvovalnost.

— Ljudje se človeku v nesreči pridružijo. Se ti je kaj takega že pripetilo?

— Da, meni sta se pridružila v nesreči dva stražnika.

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek 2 Din

Najmanjši znesek 8 Din

PRAZNO SOBO

s posebnim vhom v centru mestu takoj oddam. — Sfiligij, Gledališka ulica 3.

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek 2 Din

Najmanjši znesek 8 Din

ZAUPNO MESTO

dobi v trafiki gorodnična, zmožna kaveje. — Pismene ponudbe pod »Trafika 1621« na upravo »Slov. Naroda«.

PRODAM

Beseda 50 par. davek 2 Din

Najmanjši znesek 8 Din

MOTORNKOLO

poceni prodam. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 1620

SPORTNI VOZIČEK

modern, skoro nov in lestenec ugodno prodam. — Čopova 21, prtiličje, desno. 1619

RAZNO

SVEŽE SUROVO MASLO in kuhano maslo razpošilja — F. Senčar, Ljutomer. 1622

IZREDNO POCENI

IN DOBRA OBLACILA.

moško perilo itd. kupite najbolje pri

PRESKERJU,

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

ODPADKE OD ZAGE,

bukova drva in žaganje — do-

stavlja tudi na dom — Ivan

Šlika, tovarna parketov, Ljub-

ljana, Metelkova ulica šte. 4.

Telefon 22-44. 1590

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«.

Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5